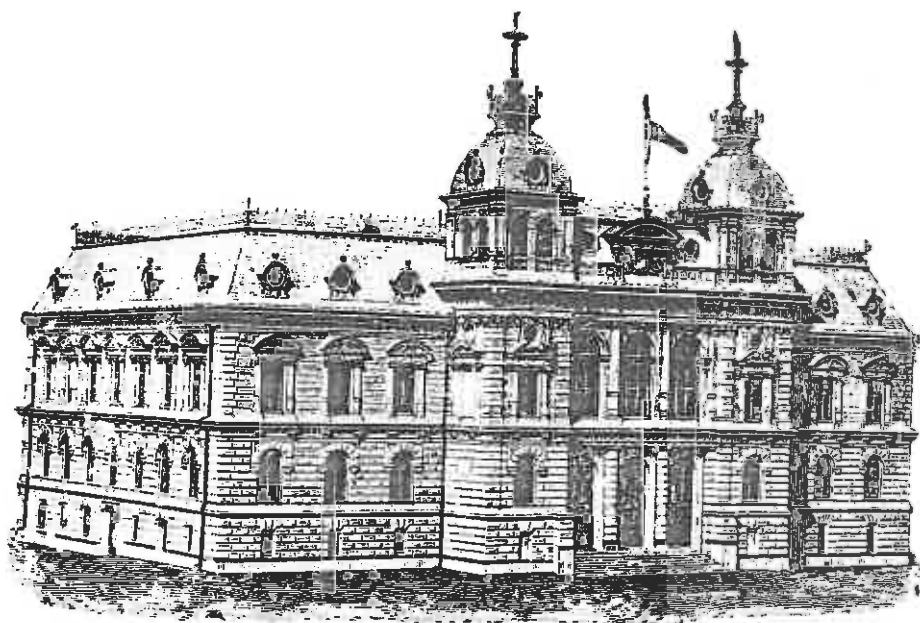

SEURAHUONE - KAUPUNGINTALO

RAKENNUSHISTORIA

Oulun yliopisto arkkitehtiosasto
rakennustaiteen historian laitos

Oulu 30.9.1972

Satu Päivärinne

S I S Ä L L Y S

0.	J O H D A N T O	1
1.	S E U R A H U O N E O S A K E Y H T I Ö	2
1.1	UUDEN SEURAHUONEEN RAKENNUSHANKE	2
1.11	Arkkitehti J.E. Stenberg	3
1.12	Seurahuoneen rakennustyöt	3
1.2	SEURAHUONE VALMIINA	5
1.21	Tyyli	5
1.22	Rakennuksen pohjat	5
1.23	Sisustus	6
1.24	Rakennuksessa olleet toiminnot	7
1.25	Myöhempiä korjauksia	8
2.	S E U R A H U O N E E N M U U T O S - J A L I S Ä R A K E N N U S T Y Ö T	9
2.1	MUUTOSTÖIHIN JOHTAVAT TEKIJÄT	9
2.11	Seurahuone Osakeyhtiön ja kaupungin väli - nen sopimus	9
2.2	ARKKITEHTI OIVA KALLION SUUNNITELMAT	
2.21	Muutokset rakennuksen pohjissa	12
2.22	Julkisivumuutokset	13
2.23	Sisustusmuutokset	14
2.3	MUUTOSTÖIDEN KUSTANNUKSET	16
2.4	SEURAHUONEEN PUISTON KUNNOSTUS	16
3.	S E U R A H U O N E K A U P U N G I N H A L L I N N A S S A	17
3.1	OSTO	17
3.2	HOTELLI SEURAHUONEEN HALLINTA	17
3.3	SEURAHUONEEN MUUTOS- JA KORJAUSTÖITÄ	18
3.4	HOTELLI SEURAHUONE LOPETTAÄ TOIMINTANSA	19
3.41	Seurahuone puolustuslaitoksen käytössä	19
3.5	KAUPUNGINTALO	19
	L Ä H D E V I I T T E E T	22
	L Ä H T E E T	28

0. JOHDANTO

Oulun kaupungintalo, entinen Seurahuone, kuuluu osana siihen jälleenrakennustyöhön, joka suoritettiin v. 1882 raivonneen suuren palon jälkeen. Vuonna 1886 valmistunut Seurahuone rakennettiin ruotsalaisen arkkitehdin J. E. Stenbergin suunnitelman mukaan. Tämä uusrenessanssityylinen rakennus hallitsi alkuperäisessä asussaan laajalti ympäristöään. Seurahuone, lempinimeltään Susiteetti, oli koko Pohjois-Suomen taloudellisen ja kulttuurielämän keskipiste.

Rakennus on saanut kokea värikkään historiansa aikana useita sekä rakenteellisia että toiminnallisia muutoksia. Nykyisen asunsa se sai yli 50 vuotta sitten arkkitehti Oiva Kallion suunnittelemien muutos- ja lisärakennustöiden kautta. Tällöin Seurahuoneen ravintola ja hotelli uusittiin ja osa rakennuksesta kunnostettiin kaupungin virastoille.

Seurahuone säilyi rakennuksen nimenä vielä kauan sen jälkeenkin, kun kaupungin virastot olivat siihen muuttaneet. Hotelli Seurahuone lopetti toimintansa v. 1939. Tämän jälkeen kaupungin virastot ovat vallanneet rakennuksen. Kaupungintalo vahvistettiin viralliseksi nimeksi v. 1942.

Ennenkuin Seurahuone muuttui virastotaloksi, sen suojissa ehti toimia ravintola ja hotelli, posti, pankkeja sekä klubeja. Seurahuoneen juhlasalissa, joka ansaitsisi oman historiansa, elettiin Oulun ja Pohjois-Suomen merkittävimmät kulttuuritapahtumat.

1. SEURAHUONE OSAKEYHTIÖ

Seurahuoneen rakennutti Seurahuone Osakeyhtiö, joka perustettiin v. 1877.¹⁾ Yhtiön tarkoituksena oli hankkia huoneisto, jossa voitiin järjestää juhlia ja muita huvitilaisuuksia kaupungin sivistyneistölle sekä tarjota asuinhuoneet ja tarpeelliset mukavuudet kaupungissa vieraileville matkustajille.²⁾

Seurahuone Oy hankki välittömästi v. 1877 itselleen raati-mies C. W. Westerlundin omistaman hotelli- ja ravintolaliikkeen, jota kutsuttiin Seurahuoneeksi. Kiinteistö sijaitsi ensimmäisessä kaupunginosassa tontilla n:o 24.³⁾ Koska rakennus oli puusta, se tuhoutui Oulun suuressa palossa marraskuussa v. 1882. Palon jälkeen yhtiö lunasti myös Seurahuoneen naapurina, tontilla n:o 25, olleen kauppias Jacob Ravanderin lesken, Henriette Ravanderin tontin.⁴⁾

1.1 Uuden Seurahuoneen rakennushanke

Henriette Ravanderin tontin lunastamisen jälkeen Seurahuone Oy ryhtyi suunnittelemaan uuden, entistä ajanmukaisemman talon rakentamista tonteille n:o 24 ja 25. Tontit muodostivat kokonaisen korttelin, jota rajoittivat pohjoisessa Kaupunginoja, idässä Kirkkokatu, etelässä Hallituskatu ja lännessä Torikatu.

Piirustusten hankintaa varten tehtiin seuraava yleissuunnitelma huonetilaohjelmasta: rakennukseen oli tehtävä juhlasali, johon mahtuisi 300 henkeä ja jossa voisi pitää teatterinäytäntöjä, matkustajia varten oli varattava 20 - 25 huonetta sekä matkustajien mukavuutta ja yleistä tarvetta varten kellarihuoneisto. Päärakennusmateriaalina tuli olla kivi. Rakennuksen pääjulkisivu päätettiin sijoittaa Kirkkokatua vasten ja juhlasali kaupunginajan puoleiseen siipeen. Ulkokuoneet toivottiin sijoitettavaksi Hallituskadun puolelle.⁵⁾

- LIITTEET 1-8 Piirustukset tilattiin arkkitehti Theodor Deckeriltä ja arkkitehti Theodor Höjjeriltä.⁶⁾ Kumpikin lähetti oman ehdotuksensa, jotka oli päivätty lokakuussa 1883. Ilmeisesti
- LIITTEET 9-14 arkkitehti Höjjeriltä tilattiin uudet piirustukset, koska häneltä saapui vielä 20.2.1884 päivätty ehdotus.

Edellä mainittujen suunnitelmien pohjalta ei kuitenkaan ryhdytty rakentamaan uutta Seurahuonetta, sillä talohanke sai uuden käänteen 26.6.1884. Tällöin Oulun kaupungin lisävaltuusmiesten kokous hyväksyi Robert Aströmin ehdotuksen, jonka mukaan kaupunki tuli Seurahuone Osakeyhtiön osakkaaksi 75000 markalla. Tämä tapahtui kuitenkin sillä ehdolla, että yhtiön tulisi rakentaa uuteen seurahuoneeseen suuri sali, jota kaupunki saattoi käyttää juhlatilaisuuksiinsa ilman maksua.⁷⁾

- LIITTEET 15-20 Uudet piirustukset tilattiin ruotsalaiselta arkkitehdilta, J. E. Stenbergiltä, joka oli piirtänyt samana vuonna valmistuneen Porin teatteritalon.⁸⁾ Arkkitehti Stenbergin alustavat suunnitelmat hyväksyttiin Seurahuone Osakeyhtiön yhtiökokouksessa 16.9.1884. Mahdollisesti kilpailemassa olivat Th. Höjjerin ja Th. Deckerin piirustukset.⁹⁾

1.11 A r k k i t e h t i J . E . S t e n b e r g

Arkkitehti J. E. Stenberg oli melko tuntematon kotimaassaan. Kuninkaallisen Akatemian vapaiden taiteiden (Kungl. Akademien för de fria konsterna) oppilasmatrikkelissa on mainittu Johan Erik Stenbergin nimi. Hän on syntynyt v. 1845 Anneforsissa, Gävleborgin läänissä, sepän poikana. Hän sai akatemiassa korkeamman rakennuskoulutuksen (genomgick Högre Byggnadsskolan vid Akademien) ja suoritti loppututkinnon v. 1879.¹⁰⁾

1.12 S e u r a h u o n e e n r a k e n n u s t y ö t

Arkkitehti J.E. Stenberg laati uuden Seurahuoneen piirustukset ja kustannusarvion Seurahuone Oy:n suunnitteleman huone-

LIITTEET 21-27

tilaohjelman pohjalta. Hän joutui kuitenkin tekemään alkuperäisiin suunnitelmiinsa muutoksia, jotka koskivat joitakin yksityiskohtia sekä huoneiden sijaintia rakennuksessa. Seurahuone Oy hyväksyi uudet piirustukset tammikuussa 1885 sekä vahvisti 265.000 markan kustannusarvion ja määräsi työt aloitettavaksi mahdollisimman pian. ¹¹⁾

Arkkitehti toimi ilmeisesti myös urakoitsijana, koska hänet asetettiin syytteeseen passittomien työmiesten työhönotosta ja tontilla kasvaneitten ikivanhojen koivujen kaatamisesta.

Oulun Hotelli Seurahuone ehti jo ennen valmistumistaan vaikuttaa laajalle maaseudullekin, sillä uutta rakennusta varten poltettiin tiiliä kaikkialla Oulujokivarressa, jopa Muhoksella saakka. ¹²⁾ Tiili olikin pääasiallinen rakennusmateriaali. Siitä tehtiin kantavat seinät. Puuta käytettiin ainoastaan välipohjissa ja kattorakenteissa.

Seurahuoneen rakennustöistä kirjoitti nimimerkki Kössi Kai-ku-lehteen syyskuussa 1886 seuraavasti: --- Siitä taitaa tulla kaiken maailman mallia. Venäläinen siihen rakentaa lattian, itävaltalainen maalaa, saksalainen leipoo kiviä, englantilainen laittaa sähkövaloa, ruotsalainen muuraa, norjalainen kuvia veistelee ja suomalainen tekee ne roskatyöt. ---" ¹³⁾

Ensimmäinen tilaisuus Seurahuoneella oli Oulun radan vihkiäisjuhla 29.10.1886. Sen johdosta täytyi talon sisustustöitä kiirehtiä. Erikoisesti joudutettiin lämpöjohtojen tekoa ja rappausta. Muurareilla teetettiin ylitöitä korotetuin hinnoin ja arkkitehti Stenbergille jouduttiin maksamaan syys- ja lokakuulta 50 % korotettua palkkaa. ¹⁴⁾ Oulun Hotelli Seurahuone avattiin yleisölle kesäkuussa 1887 ¹⁵⁾, mutta täysin valmis rakennus oli vasta elo-syyskuussa 1887.

Seurahuoneen rakentaminen tuli maksamaan kaikkiaan 393.520:18 markkaa. ¹⁶⁾

1.2 SEURAHUONE VALMIINA

1.21 T y y l i

Seurahuone oli Oulun huomattavin uusrenessanssin henkeen tehty rakennus. Sen tyypillisiä renessanssi-piirteitä olivat kolmikerroksisuus (pohjakerros sekä ensimmäinen ja toinen kerros), sisäpihat sekä symmetria pohjissa ja julkisivuissa.

LIITTEET 21-23

Julkisivujen rakennustavassa ja koristemuodoissa oli myös selviä renessanssin tyyli-
piirteitä. Kerroksia erottavat listat ja ulkoneva, konsolien kannattama kattolista antoivat julkisivulle vaakasuoran, horisontaalisen korostuksen. Tyypillisen renessanssipalatsin julkisivun oli kiviharkko-
muurausta l. rustiikkaa, jonka avulla seinäpinta oli käsitelty siten, että rakennus keveni alhaalta ylöspäin kattolistaan saakka, jonka luoma voimakas vaakasuora varjo antoi rakennukselle selvän rajan taivasta vastaan. ¹⁷⁾ Seurahuoneen julkisivuissa oli rustiikan vaikutus saatu aikaan rappauksella.

Toisen kerroksen pyörökaari-ikkunoita kehysti ylhäällä rustiikkavyö ja kolmannen kerroksen ikkunoita kattoi seinästä ulkonevat loivat kaaret ja reunusti korittilaistyylliset puolipylväät. ¹⁸⁾

LIITE 21

Pääsisäänkäynti oli pääjulkisivun keskirisaliitin kohdalla. Tämä osa oli muita rikkaammin koristeltu. Sen molemmissa nurkissa kohosi veistoksellinen, katkaistun kupolin katta-
ma torni. Rakennuksen katolla olleet ikkuna- ja aitakoristeet olivat myös renessanssin perintöä.

1.22 R a k e n n u k s e n p o h j a t

LIITTEET 25-27

Rakennuksen pohjissa oli symmetria toteutettu siten, että keskiakseliin oli sijoitettu suurimmat huonetilat. Ne saivat
pääasiallisen päivänvalonsa sisäpihoista. Samoin saivat valonsa sisäpihoista niitä kiertävät käytävät, joista

pääsi julkisivun puoleisiin huonetiloihin. Pihoilla ei ollut muuta varsinaista käyttöä ja ne jäivät niin hoitamattomiksi, että rotatkin viihtyivät siellä erinomaisesti. ¹⁹⁾

LIITE 25

Pohjakerrokseen, johon oli sisäänkäynti Torikadun puolelta, oli sijoitettu vaunusuoja sekä porttivahdin, ajurien ja talonpoikien (för kuskar ock bönder) huoneet, viini-, vilja- ja ruokakellarit sekä toisen luokan ravintola.

LIITE 26

Ensimmäinen kerros oli varsinainen ravintolakerros. Sinne tultiin Kirkkokadun puoleisen pääsisäänkäynnin kautta. Keskiakselissa oli eteinen, suuri ruokasali ja tarjoiluhuone. Julkisivujen puoleisiin huonetiloihin oli sijoitettu pienempiä ruokasaleja sekä kahvila ja keittiö. Ravintolan yhteyteen kuului myös klubihuoneet, biljardi- ja lukuhuone sekä wc, lastenkamari ja palveluhuoneet.

Eteisen molemmin puolin nousi portaat toiseen kerrokseen. Niiden tilalla oli Stenbergin alkuperäisissä suunnitelmissa kierreportaat. Arkkitehti teki k.o. muutoksen Seurahuone Osakeyhtiön asettaman piirustuksia tarkastaneen komitean toivomuksesta. ²⁰⁾

LIITE 27

Toinen kerros toimii sekä hotelli- että juhla-kerroksena. Keskiakseliin oli sijoitettu suuri juhlasali ja lämpiö, jonka molemmilta puolilta nousi portaat tornihuoneisiin. Ne toimivat näköalapaikkoina.

1.23

S i s u s t u s

I. K. Inha kirjoitti teoksessaan Suomen maisema Seurahuoneesta seuraavaa: "--- Kaupunki on vaatimaton, mutta Seurahuone kuin palatsi. --- vie voiton sekä kirkosta, että maaherran talosta. --- Ja yhtä upea on talo sisältä, vaikka kaikuvatkin tyhjyyttään avarat käytävät. Salit ovat valtavat, huoneet upeat ja ruotsalaiset ravintolaneidit valitun kauniita." ²¹⁾

Tiedot Seurahuoneen alkuperäisestä sisustuksesta ovat erittäin niukat, sillä suurin osa kalusteista poistettiin myöhempien muutos- ja korjaustöiden yhteydessä. Samoin kävi vestoksien ja seinämaalauksien. Suuren juhlasalin kattomaa-laukset on kuitenkin jätetty ennalleen. Ne samoin kuin käytävien koristeet maalasivat wieniläiset taiteilijat Schneider ja Fiala. ²²⁾ Heidät kutsuttiin Ouluun juuri tätä tarkoitusta varten. ²³⁾

Juhlasali oli ehdottomasti rakennuksen upein huonetila. Salin koristus tuli yksin maksamaan n. 8000 markkaa. ²⁴⁾ Lattia oli parkettia ja ikkunoita reunustivat korinttilaistyylliset puolipylväät, joiden päältä kohosivat kattoa kannattavat pistoholvit. Salissa oli istuimia 300 hengelle. Molemmilla pitkillä seinillä oli kahdeksan punaisella sametilla päällystettyä penkkiä ²⁵⁾ ja keskilattialla vanerituolit. Viininpunaisia ikkunaverhoja reunusti kultapunokset. ²⁶⁾ Böömiläiset kattokruunut kävi neljän oululaisen lähetystö ostamassa Tukholmasta. ²⁷⁾

Juhlasali sopi erittäin hyvin konserttien pitopaikaksi, koska sen akustiikka oli erinomainen - jopa maan toiseksi paras Åbo Akademian juhlasalin jälkeen. ²⁸⁾

1.24 R a k e n n u k s e s s a o l l e e t t o i m i n n a t

Hotelli Seurahuone ei tarvinnut alkuvaiheessa taloa kokonaan omaan käyttöönsä vaan vuokrasi huoneita ulkopuolisille, kuten Yhdyspankille ja Säästöpankille sekä Oulun postikonttorille. Rakennuksen suojissa toimi myös Ruotsalainen- ja Suomalainen klubi sekä Sällskaps klubb. ²⁹⁾

Teatteritalona Seurahuone ei ollut. Kun Seurahuone Oy pyysi v. 1885 lupaa juhlasalin varustamiseksi väliaikaiseksi teatteriksi, ei Kaupunkien yleinen palovakuutusyhtiö antanut siihen lupaa. ³⁰⁾

Rakennus täytti hyvin Seurahuoneelle asetetut ajan vaatimukset sekä arkkitehtuurinsa että toimintojensa suhteen. Se palveli täysipainoisesti hotellina ja ravintolana ja sen juhlasali sopi erinomaisesti konserttien ym. kulttuuritilaisuuksien pitopaikaksi.

Kritiikiltä Seurahuone ei kuitenkaan säästynyt. Lehtien palstoilla arvosteltiin erikoisesti rakennuksen kalleutta ja keskeistä sijaintia väkijuomien anniskelupaikkana.³¹⁾ HotelliSeurahuoneen anniskelu-oikeutta rajoitettiin v. 1890.³²⁾

1.25 M y ö h e m p i ä k o r j a u k s i a

Seurahuoneella tehtiin vuosien kuluessa useita korjaustöitä. Toiset aiheutti kuluminen, toiset ajan uudet vaatimukset. Rakennus sai aluksi sähkövirran omasta dynamostaan, mutta v. 1906 Seurahuone yhdistettiin kaupungin sähkölaitoksen johtoihin. Vuonna 1910 ja 1911 kunnostettiin vesijohdot, viemärit ja vesiklosetit.³³⁾

2. SEURAHUONEEN MUUTOS- JA LISÄRAKENNUSTYÖT

2.1 MUUTOSTÖIHIN JOHTAVAT TEKIJÄT :

Jo alusta lähtien Seurahuone Oy joutui turvautumaan kaupungin ja rahalaitosten tukeen, joten näillä oli sen toiminnassa suuri sananvalta. Vuonna 1919 oli osakeyhtiön osakeenemmistö kaupungin hallussa.³⁴⁾ Samana vuonna säädetty kieltolaki teki ravintolatoiminnan kannattamattomaksi.

Itse rakennuskaan ei enää täyttänyt ravintola- ja matkustajaliikkeelle asetettuja uusia ajan vaatimuksia. Talo oli teknisesti vanhentunut ja se oli osittain rappeutunut, koska vuosiin ei oltu tehty tarpeellisia korjaustöitä.³⁵⁾

Seurahuone Oy:n tulevaisuuden näkymät olivat niin synkät, että yhtiö halusi päästä irti talosta ja luovuttaa sen kaupungille.

Samoihin aikoihin alkoivat tilat v. 1894 valmistuneessa kaupungitalossa käydä liian ahtaiksi kaupungin virastojen tarpeisiin. Myös puhelinlaitoksen tilat kaipasivat uusia järjestelyjä.³⁶⁾ Tehtävä kuului kaupungille, koska laitos oli kunnallistettu vuoden 1918 jälkeen. Näitä tarkoituksia varten suunniteltiin puhelinlaitoksen talon rakentamista Pokkitörmän palotonteille. Rakennukseen aiottiin sijoittaa myös kaupungin virastoja. Talon rakentaminen tyrehtyi kuitenkin samoille tonteille suunniteltuun asemakaavanmuutokseen Oikokadun järjestämistä varten. Lisäksi talon rakentaminen olisi vaatinut miljoonia ja rahan saanti oli hyvin tiukassa. Siksi suuntautui katse toisaalle.³⁷⁾ Seurahuone, joka sijaitsi vastapäätä kaupungintaloa, sopi keskeisen asemansa puolesta hyvin tarkoitukseen.³⁸⁾

2.11 Seurahuone Osakeyhtiön ja kaupungin välinen sopimus

17.7.1919 tehtiin Societetshus Ab:n ja kaupungin välillä sopimus, jonka mukaan kaupunki otti rakentaakseen seurahuone-

talon sellaiseen kuntoon, että siihen voitaisiin sijoittaa kaupungin virastoja sekä saataisiin ajanmukaiset tilat ravintola- ja matkustajaliikkeen tarkoituksiin. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi Societetshus Ab:n johtokunnan ehdotuksen rakennuksen laajentamisesta. ³⁹⁾

Sopimusta tehtäessä oli ilmeisesti käytettävissä arkkitehti Oiva Kallion laatima asiaa koskeva kustannusarvio sekä luonnospiirustukset, joiden mukaan rakennukseen tehtäisiin sisustusmuutoksia sekä rakennettaisiin lisäkerros. Arkkitehti Kallio oli laatinut piirustukset kaupunginvaltuuston ja rahatoimikamarin yhteisen valiokunnan suunnitelmien pohjalta. Kustannusarvion mukaan talossa tehtävät muutokset nousivat miljoonaan markkaan. ⁴⁰⁾

2.9.1919 hyväksyttiin Seurahuone Osakeyhtiön yhtiökokouksessa lopullisesti Seurahuoneen muutosehdotus arkkitehti Oiva Kallion laatimien piirustusten mukaisesti sekä siitä kaupungin kanssa tehtävä sopimus. ⁴¹⁾ Päätös tehtiin arkaillen, sillä monet pitivät uuden kerroksen rakentamista liian kalliina ja tarpeettomana. Virastotiloja olisi voitu hankkia toisinkin keinoin. ⁴²⁾ Uuden kerroksen järjestämisen katsottiin tuottavan siinäkin suhteessa vaikeuksia, että Kirkkokadun puoleisen julkisivun torneihin täytyisi tehdä muutoksia.

Rakennuksessa oli muutenkin tehtävä korjauksia. Sen katto oli vuotava, seinien maalaus ja rappaus rappeutuneet, entisen puutteellisen höyrykeskuslämmityksen tilalle oli saatava kaksi vedellä toimivaa, toinen virastoja, toinen ravintolaa varten. Lisäksi vesijohtolaitteita oli uusittava. Koska talo itsessään oli tullut kaupungille melko halvaksi, ei näiden kustannusten katsottu tulevan kaupungille suhteellisesti niin kalliiksi kuin uuden talon rakentaminen. ⁴³⁾

Rakennustöiden rahoitus järjestettiin kaupungin lainana talon omistavalle osakeyhtiölle, jossa kaupungilla oli osake-enemmistö. Kustannusten hoito annettiin rahatoimikamarille

ja varsinaisten rakennustöiden valvonta kaupungin rakennuskonttorille. ⁴⁴⁾

2.2 ARKKITEHTI OIVA KALLION SUUNNITELMAT

LIITTEET 28-36

Arkkitehti Oiva Kallio teki alkuperäisiin suunnitelmiinsa joitakin pieniä muutoksia. Lopulliset piirustukset valmistuivat tammikuussa v. 1920. Niissä oli huomattavalta osalta seurattu kaupunginvaltuuston ja rahatoimikamarin asettaman yhteisen valiokunnan suunnitelmia. Näiden mukaan Seurahuoneen pohjoinen osa luovutettiin kaupungin virastoja varten, mutta eteläinen puoli ja ullakolle rakennettava lisäkerros annettiin Hotelli Seurahuoneen tarpeisiin. ⁴⁵⁾

Arkkitehti teki kuitenkin suunnitelmiinsa kolme periaatteellista poikkeusta, joiden vuoksi hänen ehdotuksensa erosi ratkaisevasti valiokunnan suunnitelmista. Valiokunta ehdotti keittiöosaston sijoitettavaksi ullakolle eli tulevaan kolmanteen kerrokseen. Kallio hylkäsi ehdotuksen ja jätti keittiön tilat osin pohja-, osin ensimmäiseen kerrokseen. Valiokunnan suunnitelmissa rakennuksen läpi kulkevat kaksi valopihaa jäivät ennalleen. Arkkitehti Kallio esitti muutettavaksi valopihat pohja- ja ensimmäisen kerroksen kohdalta sisätiloiksi. Ensimmäisen kerroksen päälle tuli sisäpihojen kohdalle valon saantia varten lasikatto, josta johdettiin pois vesi ja talvisin sulanut lumi. Kolmas periaatteellinen poikkeus oli se, että arkkitehti Kallio hylkäsi valiokunnan suunnitelman, jonka mukaan kaupunginvaltuuston istuntosali olisi tullut ensimmäiseen kerrokseen, entisen ruokasalin paikalle, Kallio sijoitti istuntosalin ensimmäisen kerroksen laajaan lämpiöön. ⁴⁶⁾ Tämä aiheutti pääsisäänkäynnin järjestämisen uudella tavalla sekä muutoksia pääjulkisivussa.

2.21 Muutokset rakennuksen pohjissa

LIITE 28

Pohjakerros tuli Oiva Kallion ehdotuksen mukaan pääasiassa ravintolan ja talon tarpeisiin. Kaupungin virastoille oli ainoastaan tullikamari sekä huone niitä pidätettyjä varten, joita vietiin maistraattiin ja raastupeaan kuulusteluja varten. Rakennuksen keskiakselissa ollut, Torikadun puoleinen sisäänkäynti poistettiin. Uudet sisäänkäynnit kuljivat pääasiassa rakennuksen päistä, mutta niiden lisäksi puhkaistiin joitakin pienempiä sisäänkäyntejä.

Koska sisäpihojen kattaminen jätti pohjakerroksessa ja ensimmäisessä kerroksessa rakennuksen keskiosan vaille päivänvaloa, sijoitettiin sinne varastotiloja - pohjakerrokseen kellareita ja ensimmäiseen kerrokseen maistraatin- ja rahatoimikamarin arkistot.

LIITE 29

Ensimmäisen kerroksen eteläinen puoli tuli ravintolaa varten ja pohjoispuoli rahatoimikamarille sekä maistraatille. Rakennuksen keskiosaan, Torikadun puolelle, sijoitettiin maistraatin istuntosali. Koska kaupunginvaltuuston istuntosali tehtiin entisen pääsisäänkäynnin eteiseen, järjestettiin kaksi uutta pääsisäänkäyntiä - toinen istuntosalin eteläpuolelle, toinen pohjoispuolelle. Edellinen tuli ravintolaa, jälkimmäinen kaupungin virastoja varten.

LIITE 30

Toiseen kerrokseen sijoitettiin eteläiselle puolelle matkustajahuoneita ja pohjoispuolelle rakennuskonttori sekä kaupunginvaltuuston kanslia. Juhlasali ja lämpiö jäivät entiseen käyttöönsä.

LIITE 31

Kolmas kerros annettiin kokonaan Hotelli Seurahuoneen käyttöön. Sinne sijoitettiin matkustajahuoneita, kylpytiloja

LIITE 32

pukuhuoneineen sekä lukusali, joka saatiin jakamalla juhlasalin lämpiö välipohjalla kahteen osaan. Lisäksi ylimpään kerrokseen tuli palvelusväen huoneita.

2.22 J u l k i s i v u m u u t o k s e t

LIITTEET 33-36 Seurahuoneen muutos- ja lisärakennustyöt vaikuttivat huomattavasti rakennuksen ulkoasuun. Vaikka lisäkerros ei aiheuttanut talon kokonaiskorkeuden muutosta, vaati se kuitenkin toimenpiteitä, joiden kautta julkisivut saivat uuden, pelkistetyemmän ilmeen. Uuden kerroksen ikkunat erottuivat yksinkertaisempina alempien kerrosten ikkunoista. Kattorakenne uusittiin. Samalla poistettiin katon ikkunakoristeet sekä katon harjalta kaunis, renessanssiaiheinen aitakoriste. Pääjulkisivun puoleisten tornien ikkunat muutettiin sekä poistettiin tornien välissä ollut katosta ulkoneva, palmettiaiheinen kaarikoriste.

LIITE 33

Pääjulkisivun keskiosaan tehtiin myös useita muutoksia, joista osa johtui kolmannen kerroksen rakentamisesta, osa pääsisäänkäynnin uudesta sijoituksesta. Juhlasalin lämpiön ikkunoiden yläosat tehtiin kolmannen kerroksen lukusalin ikkunoiksi. Ne muutettiin samaan yksinkertaiseen tyyliin, johon oli rakennettu muutkin kolmannen kerroksen ikkunat. Samalla pelkistettiin lämpiön ikkunoiden välisien korinttilaistyylisten pilastereiden koristeaiheet. Samoin pelkistettiin pääjulkisivun keskirisaliitin nurkissa olleiden toisen kerroksen ikkunoiden yläpuoliset koristeaiheet. Edellä mainittujen ikkunoiden alapuolelle sijoitettiin pääsisäänkäynnit. Entisen sisäänkäynnin ovien kohdalle tehtiin kaupunginvaltuuston istuntosalin ikkunat ja niiden alapuolelle pienet ikkunat pohjakerroksen halkovarastoa varten. Pohjakerroksen uusi käyttö vaatii Kirkkokadun puoleisen julkisivun ikkunoiden suurentamista edellämainitun kerroksen kohdalla.

Koska julkisivumuutosten yhteydessä poistettiin ja pelkistettiin useita tyypillisiä renessanssiaiheita ja koristemuotoja, kärsi rakennuksen tyylipuhtaus huomattavasti. Se sai klassistisia piirteitä. Arkkitehti Oiva Kallion muutostyöt olivat kuitenkin hienovaraiset ottaen huomioon ajan yleisen tyylivirtauksen. Seurahuoneen mukkaa julkisivua oli vaikea muuttaa särkevästi sen alkuperäistä tyyliä.

2.23

S i s u s t u s m u u t o k s e t

Syksyllä 1920 olivat Seurahuoneen muutos- ja lisärakennustyöt siinä määrin valmistuneet, että huoneistot voitiin ottaa käyttöönsä. Sisustustöitä viimeisteltiin osittain vielä muuton jälkeenkin.

Hotelli Seurahuoneen aikaisemmat kalusteet oli myyty entisen ravintoloitsijan H. Lundbladin toimittamassa irtaimistohuutokaupassa, jossa rahatoimikamari oli lunastanut huonekaluja 14 matkustajahuonetta varten. ⁴⁷⁾ Ne eivät olleet yhtenäistä tyyliä, vaan sekalaista tehdastavaraa. Lisäksi huonekalut olivat osittain rikkoituneita ja niin kuluneita, että ne myytiin jo seuraavana keväänä. ⁴⁸⁾

Seurahuoneen ravintola ja kahvila avattiin 16.10.1920. ⁴⁹⁾ Ravintolan ja hotellin isännäksi tuli ravintoloitsija Paavo Pohjanheimo, joka teki Seurahuone Oy:n kanssa kahden vuoden vuokrasopimuksen. ⁵⁰⁾ Ravintolan huoneistoon kuului ruokasalin ja kahvilan lisäksi mm. kaksi kabinettia, joista toista kutsuttiin sisustuksensa mukaan itämaiseksi, toista valkoiseksi kabinetiksi. ⁵¹⁾ Ruokasaliksi oli sisustettu entisen sisäpihan kohdalle rakennettu, kattoikkunalla varustettu huonetila. Ruokasaliin liittyi kolme loosia. Kahvila sekä kabinetit sijaitsivat rakennuksen Hallituskadun puoleisessa päässä.

Seurahuoneen juhlasali ja lämpiö jäivät pääasiassa enalleen. Lämpiö kuitenkin madaltui hotellin yhteyteen rakennetun lukusalin johdosta.

Kaupungin virastoja ei voitu kokonaisuudessaan siirtää uuteen kaupungintaloon heti huoneistojen valmistumisen jälkeen, koska keskuslämmityslaitteet eivät olleet virastopuolella kunnossa. Rahatoimikamarin ja rakennuskonttorin tilat jouduttiin varustamaan väliaikaisilla kaminoilla, koska nämä virastot olivat jo loppukesällä -20 siirtyneet uusiin tiloihin. ⁵²⁾ Marraskuun puoleen väliin mennessä saatiin kuntoon keskuslämmitys ja kaupungin virastot siirtyivät seurahuone-talolle. ⁵³⁾

LIITE 37

Entisen kaupungintalon pohjoinen sivusta luovutettiin puhelin-
lyhtiölle ja tarkoitusta varten voitiin ryhtyä muutos- ja
korjaustöihin. ⁵⁴⁾

Uudet virastohuoneet kalustettiin osittain entisillä, van-
hasta kaupungintalosta tuoduilla huonekaluilla. Arkkitehti
Kalliolta oli tilattu sisustussuunnitelmat valtuuston istun-
tosalia, eteishallia sekä raastuvanoikeuden ja maistraatin
istuntosalia varten. ⁵⁵⁾ Myös valtuuston kansliaan hankit-
tiin uusia kalusteita kunalliskirjastoa varten.

Kaupunginvaltuusto joutui aluksi kokoontumaan Torikadun puo-
lalla olevassa maistraatin ja raastuvanoikeuden istuntos-
lissa, koska valtuuston istuntosalin sisustustyöt olivat
kesken. Valtuusto piti ensimmäistä kertaa istuntonsa uudes-
sa salissa vasta 22.1.1921. ⁵⁶⁾

Sanomalehti Kalevassa ylistettiin 23.1.1921 kaupunginvaltuus-
ton uutta istuntosalia seuraavasti: ".... kalusto on, kuten
tunnettua, valmistettu Oy Puusepän tehtaalla arkkitehti Oiva
Kallion piirustuksen mukaan ja näytti kaikinpuolin ensiluok-
kaisesti tehdyiltä. Sali on nykyisessä kunnossaan käytännöl-
linen, hieno ja kaikinpuolin miellyttävä." Valtuutettujen
istuinten kohdalta oli salin lattian keskiosa porrastettu
kohoavaksi peräseinää kohden. Entisen pääsisäänkäynnin ovien
kohalle tehtyjen ikkunoiden eteen oli sijoitettu puheenjoh-
tajan pöytä. Keskimmäistä ikkunaa oli himmennetty vanerile-
vyn sahatulla ornamentilla ja värillisellä lasilla. Yleisö-
lehteri oli tehty peräseinän eteen. Kalusteiden puuaineena
oli käytetty tummanruskeaksi värjättyä koivua. Kolme puheen-
johtajan korokkeella olevaa tuolia oli pehmustettu ja vuorat-
tu nahalla. Muihin tuoleihin oli tehty koverrettu puuistuin.
Aitioiden tuolit oli tilanahtauden vuoksi varustettu ylös-
nousevilla istuimilla. ⁵⁷⁾ Kaupunginvaltuuston istuntosali
on vielä nykyäänkin maalaustöitä ja pienempiä muutostöitä
lukuunottamatta alkuperäisessä, Oiva Kallion suunnitelmien
mukaisessa asussa.

2.3 MUUTOSTÖIDEN KUSTANNUKSET

Vuoden 1920 muutos- ja lisärakennustyöt, joiden kautta Hotelli Seurahuone ja kaupungin virastot saivat uudet, ajanmukaiset huoneistot, tulivat huomattavasti kalliimmiksi kuin suunnitelmia tehtäessä oli laskettu. Alkuperäinen kustannusarvio oli yksi miljoona, mutta rakennustyöt kohosivat neljään miljoonaan. Erikseen ovat sisustuskustannukset. ⁵⁸⁾

2.4 SEURAHUONEEN PUISTON KUNNOSTUS

Rakennustöiden aikana oli Seurahuoneen ympärillä oleva puisto pahasti turmeltunut. Sen vuoksi puutarhalautakunta teki v. 1921 suunnitelman puiston kunnostamista varten. Kaupungin puutarhuri laati luonnoksen uudelle puistikkomuodolle. Kaupunginvaltuusto hyväksyi puutarhalautakunnan ehdotuksen ja myönsi 10000 mk:n määrärahan töitä varten. Nurmikot ja käytävät kunnostettiin piirustusten mukaan, puiston ympäriltä poistettiin orapihlaja-aita ja rakennuksen edustalla ollut rautainen pylväs yhdistettiin vesijohtoon. Näin saatiin seurahuoneen ympäristö siistin ja edustavan näköiseksi. ⁵⁹⁾

3. SEURAHUONE KAUPUNGIN HALLIN- NASSA

3.1 OSTO

Muutos- ja lisärakennustöiden valmistuttua kaupunginvaltuus-
to päätti kokouksessaan 20.12.1920 uskoa Seurahuoneen hal-
linnan ja hoidon rahatoimikamarille sekä talon kunnossapi-
don kaupungin rakennuskonttorille. ⁶⁰⁾

Rahatoimikamari osti kaupunginvaltuuston oikeuttamana 15.9.
1921 huutokaupassa Societetshus Ab nimiseltä osakeyhtiöltä
sen omistaman talon tontteineen ja siihen kuuluvan irtai-
men omaisuuden 4.400 000 markan suuruisesta kauppasummasta.
Kaupunginvaltuusto vahvisti rahatoimikamarin toimenpiteen
20.9.1921. Talon omistanut Societetshus Ab purettiin ja
Seurahuone siirtyi kaupungin välittömään hallintaan. ⁶¹⁾

3.2 HOTELLI SEURAHUONEEN HALLINTA

Kun Seurahuone siirtyi oston kautta kaupungin omistukseen,
tuli Oulun Hotelli Seurahuoneesta kaupungin vuokralainen.

Hotellin omistaja muuttui v. 1922, jolloin ravintoloitsija
Paavo Pohjanheimo muutti Kokkolan Seurahuoneen isännäksi.
Oulun Hotelli Seurahuoneen isännöys siirtyi veljeksille
Heikki ja Lauri Maunulalle sekä Niilo Järvenpäälle. Hotel-
lin omistaja muuttui vuoden 1928, jolloin perustettiin jäl-
leen Oulun Hotelli Seurahuone Osakeyhtiö. Yhtiön osakkaina
olivat mm. konsuli Herman Åström, insinööri Gunnar Hammar
ja kauppias K. F. Paulamäki sekä konsulit Armas Nessman,
Fredrik Wallin, Wiljo Byström, toimitusjohtaja H. W. Marja-
maa ja johtaja Björn Weckman. Ravintolan pitäjäksi tuli rou-
va Ann-Mari Pettersson. Vuonna 1939 Hotelli Seurahuone lo-
petti kannattamattomana toimintansa. ⁶²⁾

3.3 SEURAHUONEEN MUUTOS- JA KORJAUSTÖITÄ

Vuoden 1920 rakennustöiden jälkeenkin on Seurahuone vaatinut vuosittain määrärahoja pienempiä korjaus- ja muutostöitä varten.

Seurahuoneen kattoa oli korjattava useita kertoja v. 1922. Ravintolan ruokasalin lasinen valokatto särkyi osittain maaliskuussa 23. ja 24. päivien välisenä yönä katon päälle vyöryneen lumikinoksen painosta.⁶³⁾ Saman vuoden syyskuussa huomattiin katon olevan mädän toisessa kerroksessa varsinkin valtuuston kanslian kohdalta.⁶⁴⁾

Seurahuoneen juhlasalia oli aikaisemmin käytetty ainoastaan konsertti- ja juhlasalina sekä tanssitilaisuuksia varten. 1920-luvulla alkoi myös Oulun Teatteri pitää juhlasalissa väliaikaisesti näytäntöjä. Aluksi käytettiin kevyitä, purettavia näyttämörakennelmia, mutta tammikuussa v. 1923 juhlasali kunnostettiin paloturvallisuusvaatimusten mukaiseksi. Näyttämörakennelmat jouduttiin tekemään sellaisiksi, että ne oli vaikea purkaa konserttien ja juhlien ajaksi. Teatteri vapautettiin näyttämön purkamisesta, mutta sen oli laitettava näyttämölle katos, jonka ansiosta konserteissa ei syntynyt akustisia häiriöitä.⁶⁵⁾

Hotellin yhteyteen suunniteltu kolmannen kerroksen lukusali oli alusta lähtien ollut ilman käyttöä. Ravintolan vahtimestari Hannes Kukkonen oli käyttänyt tyhjää huonetta rippikoululäksyjensä lukupaikkana ainoana kalusteenaan hotellin käytävältä ottamansa tuoli. 1920-luvun alkupuolella lukusali jaettiin kolmeksi hotellihuoneeksi, joita kutsuttiin yhteisellä nimellä ministerikerrokseksi. Syynä nimitykseen oli huoneiden upea sisustus ja niiden käyttö kaupungin vieraita ja muita arvokkaita henkilöitä varten.⁶⁶⁾

3.4 HOTELLI SEURAHUONE LOPETTAA TOIMINTANSA

Seurahuone ei täyttänyt enää 1930-luvulla modernilla hotellille asetettuja vaatimuksia. Rakennuksesta puuttui hissi sekä juokseva vesi hotellihuoneista. Vuonna 1939 Hotelli Seurahuone lopetti toimintansa, koska rakennuksen kunnostaminen uuden hotellilain vaatimuksia vastaavaksi olisi ollut liian kallis tehtävä. Korjaukset olisivat maksaneet noin 100 000 mk. ⁶⁷⁾

Oulun kaupunginhallitus osti v. 1940 Seurahuone Oy:ltä hotellin irtaimiston 140 000 mk:n kauppasummalla. ⁶⁸⁾

4.41 Seurahuone puolustuslaitoksen käytössä

Hotelli Seurahuoneen lopetettua toimintansa kaupunki vuokrasi hotellihuoneiston puolustusministeriölle sotilaskäyttöä varten. ⁶⁹⁾ Ravintolan huoneistossa toimi koko sodan ajan (v. 1939-1944) Lotta Svärd-muonitusosaston ruokala. ⁷⁰⁾

Vuonna 1941 vapautuivat kolmannen kerroksen hotellihuoneet puolustusministeriön käytöstä. Kaupunginhallitus myi tarpeettomat hotellikalusteet huutokaupalla ⁷¹⁾ ja kolmas kerros kunnostettiin kaupungin virastoille. Samalla jatkettiin viirastopuolen pääportaat kolmanteen kerrokseen ja toinen kerros sai kaksi uutta wc:tä. ⁷²⁾

3.5 KAUPUNGINTALO

Vuonna 1942 päätti kaupunginhallitus muuttaa Seurahuoneen nimen kaupungintaloksi ja käyttää huoltolautakunnan ym. viirastojen hallussa olevasta entisestä kaupungintalosta nimeä "vanha kaupungintalo" (nyk. poliisilaitos). ⁷³⁾

Syksyyn 1947 mennessä oli tilanne kaupungintalossa muodostunut seuraavaksi: ensimmäisessä kerroksessa oli entinen ravintolan huoneisto kunnostettiin rahatoimistolle ja huolto-konttorille, kaupungin kanslia oli muuttanut toisen kerrok-

sen eteläpäätyyn ja luovuttanut entisen huoneistonsa Oulun näyttämön tarpeisiin, kolmannen kerroksen eteläpäädyssä oli kaupungin virkailijoiden huoneita sekä kokoustila, pohjoispääty oli rakennustoimiston insinööriosaston huoneistona.

Kaupungintalossa on jatkuvasti tapahtunut pientä sisäistä muuttoliikettä ja virastojen laajentumisen johdosta on niistä osa joutunut hakemaan tilaa kaupungintalon ulkopuolelta. Yksi mainittava sisäinen muutos oli v. 1964, jolloin kaupungin arkisto siirrettiin pohjakerrokseen.⁷⁴⁾

Kaupunginvaltuuston istuntosali on pysynyt jatkuvasti samassa huonetilassa ja säilyttänyt pienempiä muutoksia sekä maa-
laustöitä lukuunottamatta alkuperäisen ilmeensä. Vuonna 1960 laitettiin valtuutetuille neljä lisäistuinta. Vuonna 1967 siirrettiin puheenjohtajan koroketta ja siihen laitettiin uusia istuimia.⁷⁵⁾ Kaupunginvaltuuston istuntosali on huonetilana säilyttämisen arvoinen, ellei pääsisääntäkäyntiä muuteta takaisin entiseen paikkaansa.⁷⁶⁾

Kaupungintalon juhlasali oli vielä 1940-luvullakin Oulussa ainoa huoneisto, jossa voitiin järjestää suuria juhlia (kuten konsertteja ym. taidetilaisuuksia). Juhlasalia oli sota-
vuosina jouduttu useasti luovuttamaan saksalaisen sotaväen viihdytystilaisuuksia varten. Tästä oli seurauksena salin tammiparkettilattian joutuminen huonoon kuntoon. Sen vuoksi kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 11.12.1944, ettei salia luovutettaisi tanssitilaisuuksiin.⁷⁷⁾ Oulun kaupungin-
orkesteri antoi salissa konsertteja vuoteen 1958, jolloin Oulun kauppaoppilaitoksen Madetojasali otettiin käyttöön.⁷⁸⁾

Oulun näyttämö oli esiintynyt kaupungintalon juhlasalissa vakituisesti syksystä 1944 lähtien. Tämän johdosta on näyttämörakennelmia laajennettu useaan otteeseen. Oulun Näyttämön nimi muutettiin Oulun Teatteriksi v. 1952. Vuonna 1965 teatterista tuli kaupungin laitos ja nimi vaihtui kaupunginteatteriksi.⁷⁹⁾

Kesällä 1972 teatteri muutti kauppatorin rantaan rakennettuun uuteen, arkkitehtuuritoimisto Marjatta ja Martti Jaatinen suunnittelemaan teatteritaloon, joka on osa tulevasta monumenttaalikeskuksesta.

LIITE 41

Kaupungintalon juhlasalissa ei ole tehty oleellisia muutoksia vuoden 1952 jälkeen, jolloin katsomo-osa rakennettiin kaltevaksi.

Ottaen huomioon juhlasalin kulttuuri- ja rakennushistoriallisen arvon, on erittäin toivottavaa, että sali lähitulevaisuudessa entistetään alkuperäiseen asuunsa konsertti- ja juhlasaliksi. Tällöin se saisi takaisin myös erinomaisen akustiikkansa.

LIITE 43

Oulun kaupungintalon yleisasu on nykyään sama kuin vuoden 1920 muutos- ja lisärakennustyöiden jälkeen. Rakennuksessa on myöhemmin tehty ainoastaan uusien toimintojen vaatimia sisustusmuutoksia, sekä maalaus- ja korjaustöitä. Joitakin väliseiniä on myös poistettu ja rakennettu uusia. Näiden vaiheittain tehtyjen kunnostustöiden seurauksena on rakennuksen sisäpuoli saanut hieman sekavan ja epäyhtenäisen ilmeen.

Juhlasalin lisäksi ei kaupungintalossa ole muita entistämisen arvoisia huonetiloja. Ne voidaan tulevaisuudessa vapaasti sisustaa uusia toimintoja vastaaviksi. Toivottavasti se tapahtuu kuitenkin yhtenäistä tyyliä noudattaen ja rakennuksen historiallisen luonteen huomioon ottaen.

LISÄYS SEURAHUONEEN RAKENNUSHISTORIAAN

Oulun kaupungintalon peruskorjaukset v:sta 1965 v:een 1970:

1965

- raastuvan aulan ja rahatoimiston kassan lasikaton uusiminen
- juhlasalin ja valtuuston istuntosalin lämminilmakojeiden ja poistoilmakojeiden hankinta ja asennus

1965-1966

- automaattisten palohälytyslaitteiden asennus kaupungintaloon

1967

- lämminilmakojeen ja poistoilmakojeen asennus kaupunginhallituksen istuntosaliin

1968

- keskuslämmityslaitteiden täydellinen uusiminen ja varustaminen öljypoltinlaitteilla
- vesi-, lämminvesi- ja viemärijohtojen ja laitteiden uusiminen

1969

- raastuvan aulan yläpohjan uusiminen

1970

- rahatoimiston kassan yläpohjan uusiminen
- juhlasalin yläpohjan sammal- ja purueristeiden poistaminen ja korvaaminen mineraalivillaeristeellä

LÄHDE:

osastoinsinööri Ojalan tiedoksianto 4.12.1972

Oulussa 7.12.1972

Satu Päivärinne

L Ä H D E V I I T T E E T

- 1) Seurahuoneen kauppakirja 28.3.1877.
Palovakuutuskirja ainaispalo Oulu 70-399. Vakuutusyhtiö
Sammon arkisto (VA)
- 2) Kaiku 14.6.1890: Täyttääkö Oulun Sositeetihuone tarkoitus-
taan
- 3) Seurahuoneen kauppakirja 28.3.1877
- 4) Proffessori Kustaa Hautalan haastattelu kesäkuussa v. 1971
- 5) Seurahuone Osakeyhtiön yhtiökokouksen pöytäkirja 2.2.1883,
Veljekset Aströmin arkisto. Jysäskylän maakunta-arkisto
- 6) Professori Kustaa Hautalan haastattelu kesäkuussa v. 1971
- 7) Kaiku 28.6.1884
- 8) Pori , Kokemäenjoen kaupunki. Satakunnan kirjateollisuus-
yhtiö. Pori 1964
(Kysymyksessä ei ole kuvanveistäjä Stenberg, jonka käsi-
alaa on Oulun Franzenin patsas)
- 9) Professori Kustaa Hautalan haastattelu syyskuussa v. 1971
- 10) Kirje Huuskolle 31.1.1972
Birgitta Dalgren
Sveriges Arkitekturmuseum, Stockholm
- 11) Kaleva 28.10.1961: "75 vuotta elävää historiaa kivisei-
nissä"
- 12) Kaleva 28.10.1961 ks. ed.
- 13) Kaiku 4.9.1886: Kirje Oulusta
- 14) Professori Kustaa Hautalan haastattelu kesäkuussa v. 1971

- 15) Kaiku 11.6.1887: Soviteetihuoneen vihkiäiset
- 16) Prof. Kustaa Hautalan haastattelu kesäkuussa v. 1971
- 17) Esko Järventaus:
Italian täysrenessanssi
Tiedon portaat 6
- 18) Salme Vehvilä:
Uusromanttisista tyylivirtauksista Oulun arkkitehtuuris-
sa
Pohjois-Pohjanmaan maakuntaliiton vuosikirja IV (1936)
- 19) Pianisti Helge Lückin haastattelu 18.6.1972
- 20) Proffessori Kustaa Hautalan haastattelu syyskuussa v. 1971
- 21) I. K. Inha:
Suomen maisema (s. 2 ja 3) Porvoo 1909
- 22) Professori Kustaa Hautalan haastattelu kesäkuussa v. 1971
- 23) Pianisti Helge Lückin haastattelu 18.6.1972
- 24) Kaiku 24.4.1886:
"Kyllä nyt piisaa muorille ja Matille kaupungin uutisia"
- 25) Rakennusmestari August Rönkönharjun haastattelu toukokuus-
sa v. 1971
- 26) Johtaja Pauli Kaijasen haastattelu 18.6.1972
- 27) Kaleva 28.10.1961 ks. 11)
- 28) Johtaja Pauli Kaijasen haastattelu 18.6.1972
- 29) Professori Kustaa Hautalan haastattelu syyskuussa v. 1971
- 30) Professori Kustaa Hautalan haastattelu kesäkuussa v. 1971

- 31) Kaiku 14.6.1890 n:o 65:
Täyttääkö Oulun sositeettihuone tarkoitustaan
- 32) Kaiku 5.6.1890
- 33) Seurahuone Osakeyhtiön yhtiökokouksen pöytäkirja 31.1.1911,
Veljekset Äströmin arkisto, Jysäksylän maakunta-arkisto
- 34) Oulun kaupungin kunnalliskertomus v. 1919 s. 136
- 35) Kaleva 3.6.1919:
Suunnitelmia Oulun seurahuoneen käyttämisestä
- 36) Oulun kaupungin kunnalliskertomus v. 1919 s. 118
Suuremman vakautetun lainan ottaminen.
Entisen yksityisen Puhelin Oy:n keskusaseja ja toimitalo
poltettiin vuoden 1918 vapaussodan aikana
- 37) Kaleva 3.6.1919 ks. 35)
- 38) Oulun kaupungin kunnalliskertomus v. 1919 s. 136
- 39) Oulun kaupungin kunnalliskertomus v. 1919 s. 137-138
Kaleva 3.6.1919 ks. 35)
- 40) Oulun kaupungin kunnalliskertomus v. 1919 s. 137-138
- 41) Kaleva 3.9.1919: "Oulun Seurahuone Osakeyhtiön yhtiöko-
kouksessa ..."
- 42) Kaleva 28.10.1961 ks. 11)
- 43) Kaleva 3.6.1919 ks. 35)
- 44) Oulun kaupungin kunnalliskertomus v. 1919
s. 137-138
- 45) Kaleva 3.6.1919 ks. 35)
Kaleva 11.6.1919: Oulun Seurahuoneen käyttö, arkkit.
O. Kallion ehdotus

- 46) Kaleva 11.6.1919 ks. 45)
- 47) Oulun kaupungin kunnalliskertomus v. 1919 s. 155-156,
Seurahuoneen kaluston hankinta
- 48) Paavo Pohjanheimon kirje rahatoimikamarille 14.1.1921
Rahatoimikamarin pöytäkirja vuodelta 1921 n:o 97 § 103
Oulun kaupungin arkisto
- 49) Kaleva 15.10.1920: Oulun Seurahuoneen ravintola ja kah-
vila avataan huomenna
- 50) Kaleva 11.6.1920: Seurahuoneen vuokraaminen ravintoloit-
sija P. Pohjanheimolle
- 51) Hannes Kukkosen, Hotelli Seurahuoneen ensisen vahtimes-
tarin haastattelu 5.8.1972
- 52) Kaleva 16.11.1920: Kaupungin virastohuoneet. Uusissa huo-
neistoissa kärsitään vilua ja nälkää
- 53) Kaleva 18.11.1920: Kaupungin virastojen siirtyminen seu-
rahuonetaloon
- 54) Oulun kaupungin kunnalliskertomus v. 1920 s. 3, Valtuus-
ton istuntohuone
- 55) Kaleva 16.7.1920: Uuden kaupungintalon kalustaminen
- 56) Oulun kaupungin kunnalliskertomus v. 1920 a. 3, Valtuus-
ton istuntohuone
- 57) Kaleva 8.12.1920: Valtuuston istuntosalin sisustaminen
- 58) Kaleva 24.5.1920: Oulun kaupungin rakennustyöt nielevät
miljoonia
- 59) Oulun kaupungin kunnalliskertomus v. 1921 s. 256,
Seurahuoneen puiston kuntoonpano

- 60) Oulun kaupungin kunnalliskertomus v. 1920 s. 36-37
- 61) Oulun kaupungin kunnalliskertomus v. 1921 s. 126-127, Seurahuoneen hankinta kaupungin haltuun
- 62) Tiedot koottu seuraavien henkilöiden haastatteluista:
vahtimestari Hannes Kukkonen 5.8.1972
konsuli Nils Hammar syyskuussa v. 1972
laivanselvittäjä Håkan Savelius syyskuussa v. 1972
- 63) Kaleva 25.3.1922: Katto luhistui
- 64) Kaleva 3.9.1922: Lisää rahoja Seurahuoneen korjaukseen
- 65) Kaleva 24.1.1923: Seurahuoneen juhlasalin käyttäminen teatterihuoneistona
- 66) Vahtimestari Hannes Kukkonen haastattelu 5.8.1972
- 67) Ks. 66)
- 68) Oulun kaupungin kunnalliskertomus v. 1940 s. 30, Seurahuoneen hotelli-irtaimiston ostaminen
- 69) Oulu kaupungin kunnalliskertomus v. 1940 s. 79, Seurahuonetalon hotellipuolen vuokraus ja irtaimisto
- 70) Laivanselvittäjä Håkan Soveliuksen haastattelu syyskuussa v. 1972
- 71) Oulun kaupungin kunnalliskertomus v. 1941 s. 44, Seurahuoneen hotelli-irtaimiston myynti
- 72) Oulun kaupungin kunnalliskertomus v. 1941 s. 50, Seurahuonetalon uudistustyöt
- 73) Oulun kaupungin kunnalliskertomus v. 1942 s. 71, Seurahuonetalon nimen muuttaminen

- 74) Rak. mest. August Rönkönharjun haastattelu elokuussa v. 1972
- 75) Ks. 72)
- 76) Professori Esko Järventauksen haastattelu syyskuussa v. 1972
- 77) Oulun kaupungin kunnalliskertomus v. 1944 s. 18, Kaupungintalon juhlasalin vuokraaminen tanssitilaisuuksiin
- 76) Johtaja Pauli Kaijasen haastattelu 18.6.1972
- 79) Maisteri Atte Käläjoen haastattelu elokuussa v. 1972

L Ä H T E E T

KIRJALLISUUS

Inha I. K.: Suomen maisema, Porvoo 1909

Järventausta, Esko: Rakennustaide, Tiedon portaat 6, Porvoo 1969

Oulun kaupungin kunnalliskertomus vuodelta 1919.

Oulun kaupungin kunnalliskertomus vuodelta 1920

Oulun kaupungin kunnalliskertomus vuodelta 1921

Oulun kaupungin kunnalliskertomus vuodelta 1940

Oulun kaupungin kunnalliskertomus vuodelta 1941

Oulun kaupungin kunnalliskertomus vuodelta 1942

Oulun kaupungin kunnalliskertomus vuodelta 1944

Pori, Kokemäenjoen kaupunki. Satakunnan kirjateollisuusosakeyhtiö, Pori 1964

Vehvilä, Salma: Uusromanttisista tyylivirtauksista Oulun arkkitehtuurissa. Pohjois-Pohjanmaan maakuntaliiton vuosikirja IX (1936)

SANOMALEHDET

Kaiku 28.6.1884

Kaiku 24.4.1886: "Kyllä nyt piisaa muorille ja Matille kaupungin uutisia"

Kaiku 4.9.1886: Kirje Oulusta

Kaiku 11.6.1887: Sositeetihuoneen vihkiäiset

Kaiku 5.6. 1980

- Kaiku 14.6.1890: Täyttääkö Oulun Sositeetihuone tarkoitustaan
- Kaleva 3.6.1919: Suunnitelmia Oulun Seurahuoneen käyttämisestä.
- Kaleva 11.6.1919: Oulun Seurahuoneen käyttö, Arkkitehti O. Kallion ehdotus
- Kaleva 3.9.1919: "Oulun Seurahuone Osakeyhtiön yhtiökokouksessa"
- Kaleva 24.5.1920: Oulun kaupungin rakennustyöt nielevät miljoonia
- Kaleva 11.6.1920: Seurahuoneen vuokraaminen ravintoloitsija P. Pohjanheimolle
- Kaleva 16.7.1920: Uuden kaupungintalon kalustaminen
- Kaleva 15.10.1920: Oulun Seurahuoneen ravintola ja kahvila avataan huomenna
- Kaleva 16.11.1920: Kaupungin virastohuoneet. Uusissa huoneistoissa kärsittäään vilua ja nälkää
- Kaleva 18.11.1920: Kaupungin virastojen siirtyminen seurahuone-talossa
- Kaleva 8.12.1920: Valtuuston istuntosalin sisustaminen
- Kaleva 25.3.1922: Katto luhistui.
- Kaleva 3.9.1922: Lisää rahoja Seurahuoneen korjaukseen
- Kaleva 24.1.1923: Seurahuoneen juhlasalin käyttäminen teatterihuoneistona
- Kaleva 28.10.1961: "75 vuotta elävää historiaa kiviseinissä".

HAASTATTELUT

Fil. tri. Kustaa Hautala, kesäkuussa ja syyskuussa v. 1971

Konsuli Nils Hammar, syyskuussa v. 1972

Professori Esko Järventaus, syyskuussa v. 1972

Johtaja Pauli Kaijanen, 18.6.1972

Maisteri Atte Kalajoki, elokuussa v. 1972

Vahtimestari Hannes Kukkonen, 5.8.1972

Pianisti Helge Lück, 18.6.1972

Rakennusmestari August Rönkönharju, toukokuussa v. 1971 ja
elokuussa v. 1972

Laivanselvittäjä Håkan Sovelius, syyskuussa v. 1972

KIRJEET

Kirje Jorma Huuskolle 31.11.1972

Birgitta Dalgren

Sveriges Arkitekturmuseum, Stockholm

ARKISTOTIEDOT

Paavo Pohjanheimon kirje rahatoimikamarille 14.1.1921.

Rahatoimikamarin pöytäkirja vuodelta 1921 n:o 97 § 103

Seurahuoneen kauppakirja 28.3.1877

Palovakuutuskirja Ainaispalo Oulu 70-399, Vakuutusyhtiö Sammon
sarkisto (VA)

Seurahuone Osakeyhtiön yhtiökokouksen pöytäkirjat 2.2.1883 ja 31.1.1911. Veljekset Åströmin arkisto. Jyväskylän maakunta-arkisto.

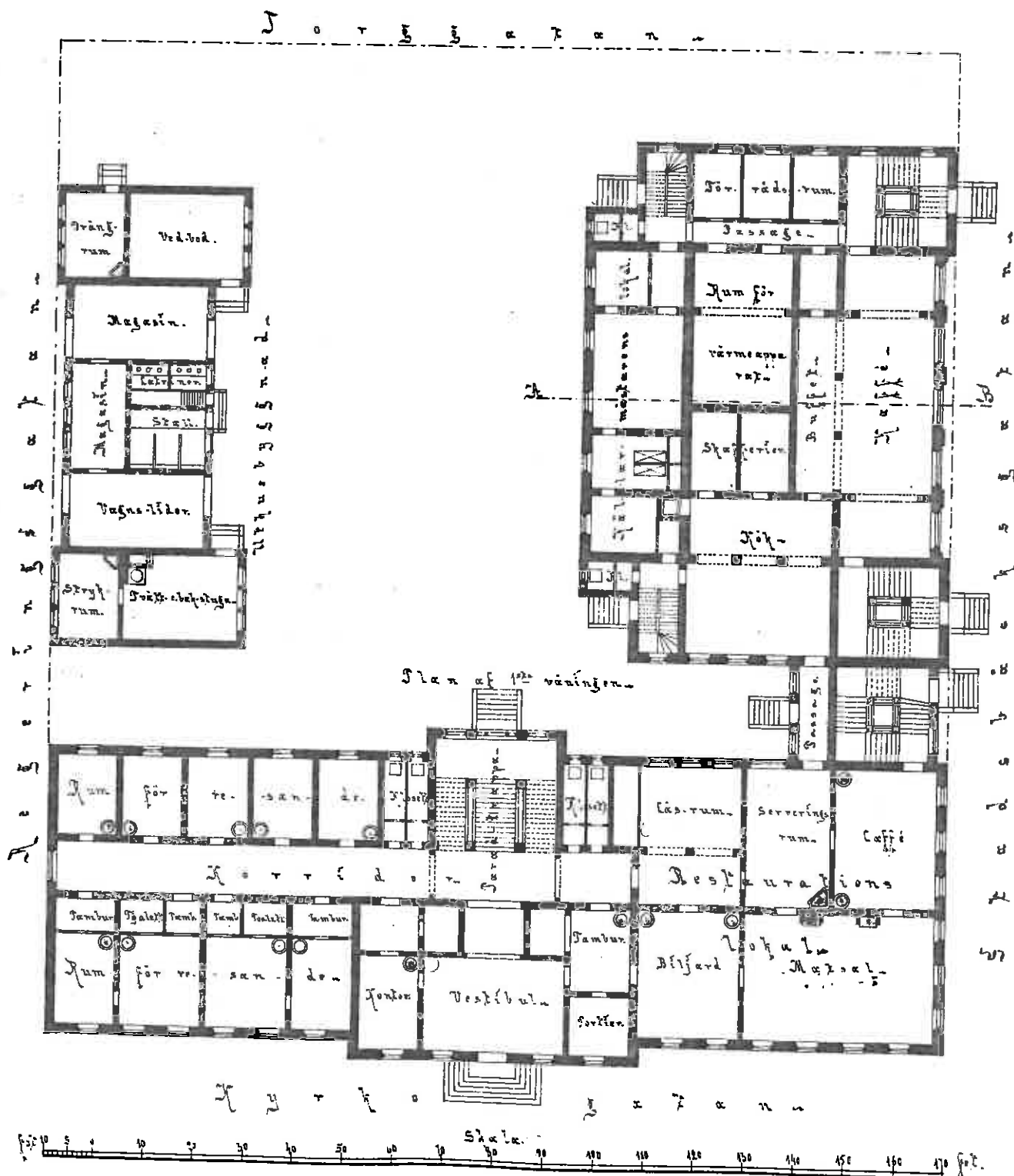
Arkkitehti Theodor Deckerin tekemät luonnospiirustukset uutta Seurahuonetta varten (v. 1883). Oulun kaupungin rakennusviraston talosuunnitteluosaston arkisto.

Arkkitehti Theodor Höijerin tekemät luonnospiirustukset Seurahuonetta varten (vuodelta 1883 ja vuodelta 1884), Oulun kaupungin rakennusviraston talosuunnitteluosaston arkisto.

Arkkitehti J. E. Stenbergin tekemät piirustukset Seurahuonetta varten (vuodelta 1884 ja vuodelta 1885) negatiivit Oulun yliopiston arkkitehtiosaston rakennustaiteen historian laitoksen arkisto, piirustukset Oulun kaupungin arkisto.

Arkkitehti Oiva Kallion tekemät muutos- ja lisärakennuspiirustukset Seurahuonetta varten (vuodelta 1920), negatiivit Oulun yliopiston arkkitehtiosaston rakennustaiteen historian laitoksen arkisto, piirustukset Oulun kaupungin arkisto.

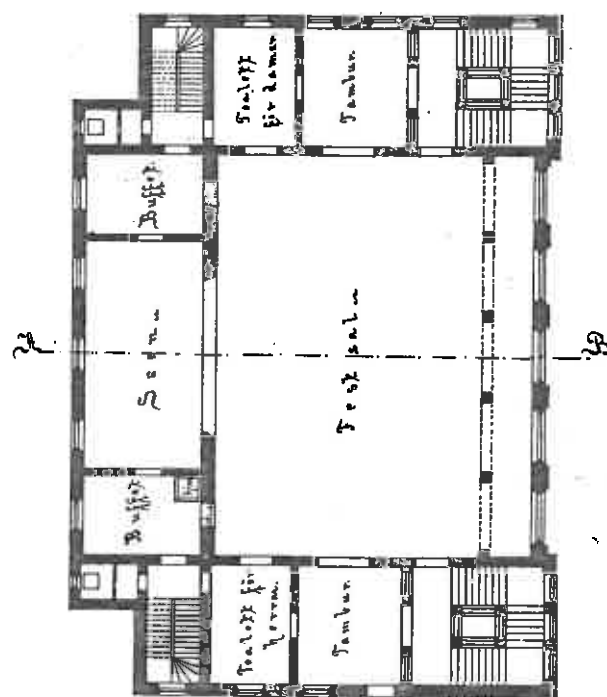
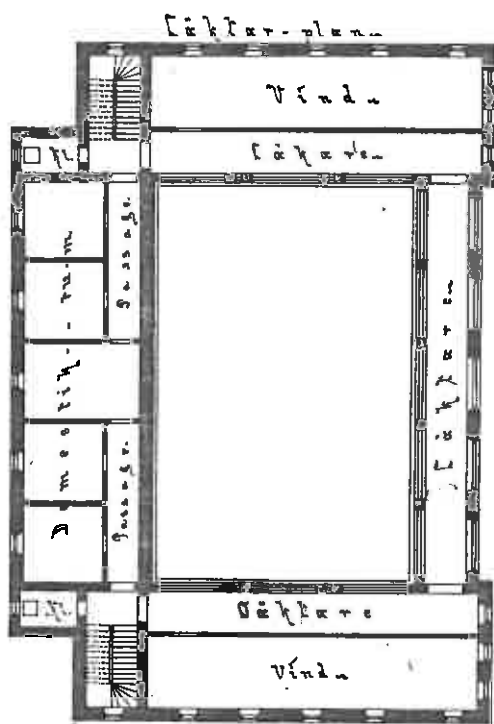
Öskiss-risning till nytt Sockeretshus
i Uleåborgs stad.

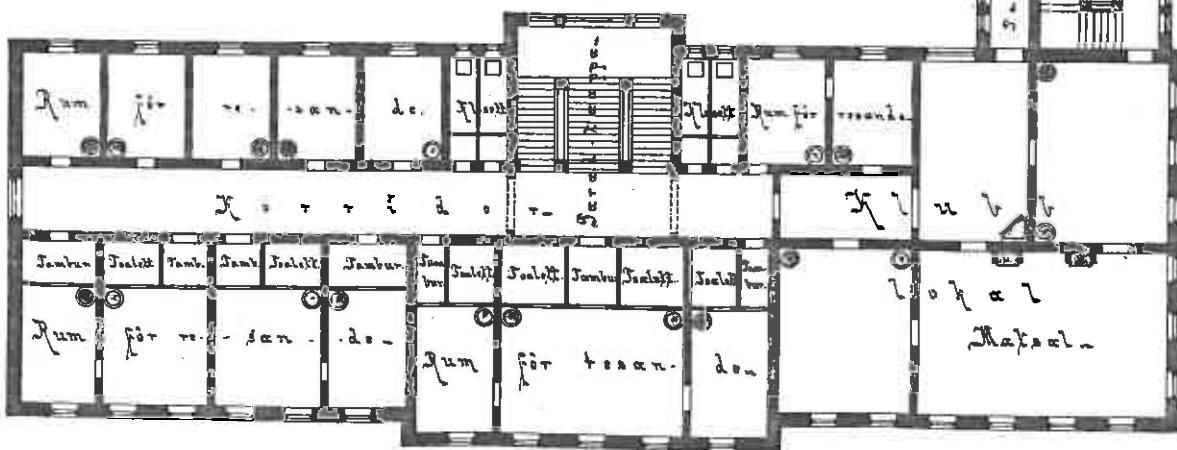
Helsingfors d. 29 September 1883.

H. O. Oskari.

Eskijs-ritning till nytt Societetshus i Uleåborgs stad.

Plan af 1de våningen

Fot 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 110 120 130 140 150 160 170 180 190 200

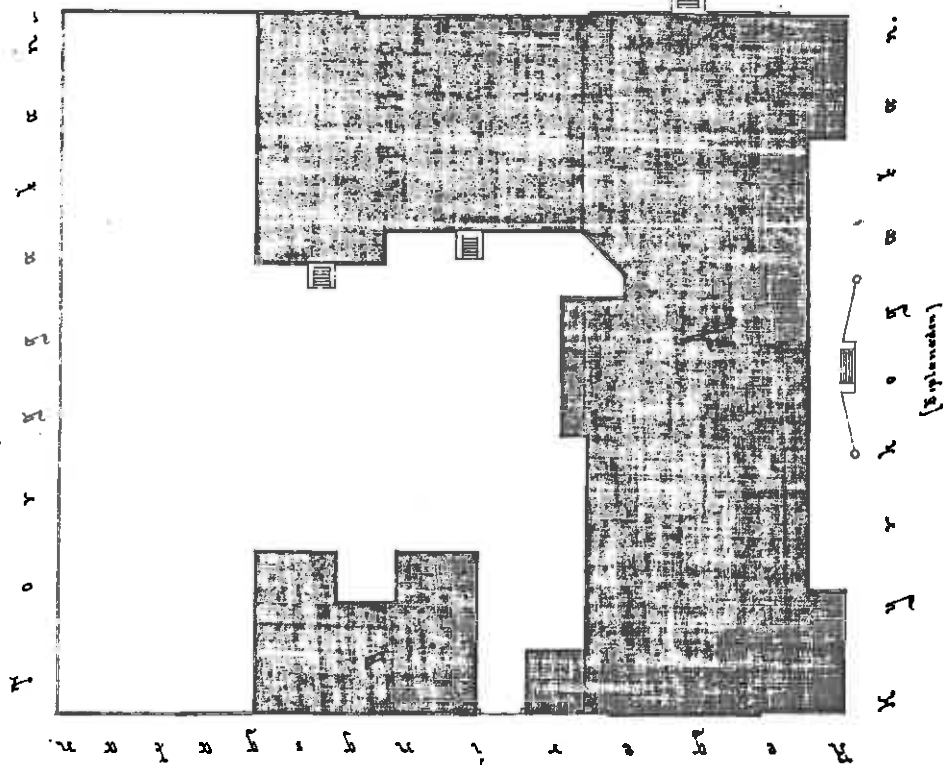
Helsingfors d. 29 December 1887.

H. Decker.

pl. E. g. *unfughe till alle pottereleghen*

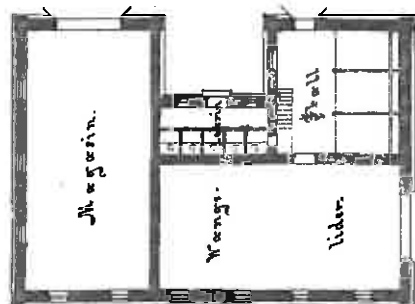
Wleßborg.

ဒီနေ့ကလေးနဲ့

A: Kaufvudbyggend.
B: Uhus.

Plan of exhibit.

St. Louis: December 1887.

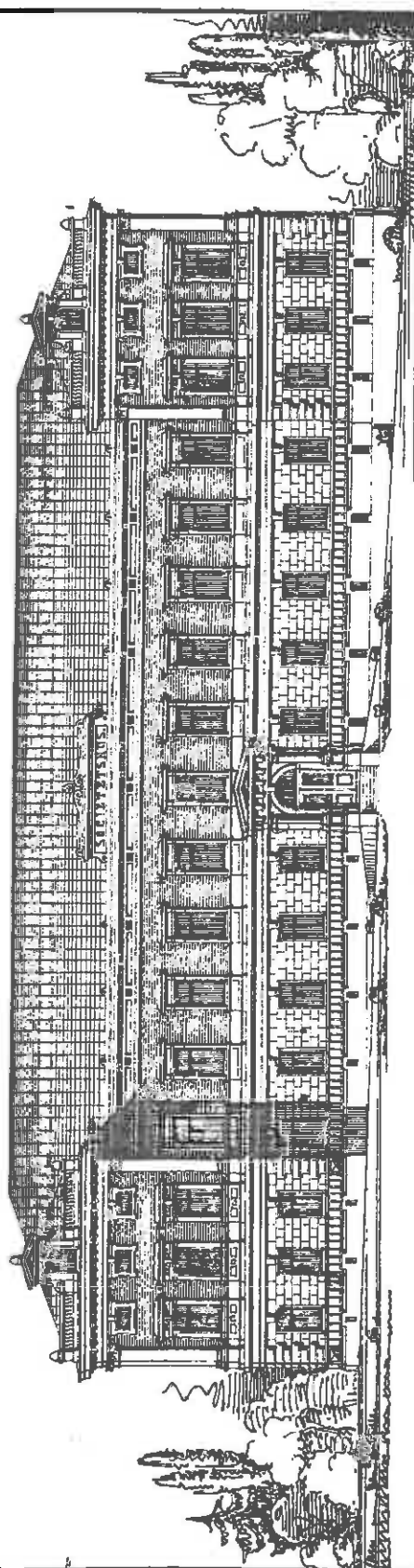
[Signature]

Pl. 5.

Esquissé d'un élé Société d'Études

Uleåberg

Hufvudsälska enot
Kyrkogatan
(K. planen.)

Sk. Jan i December 1883.

H. H. H.

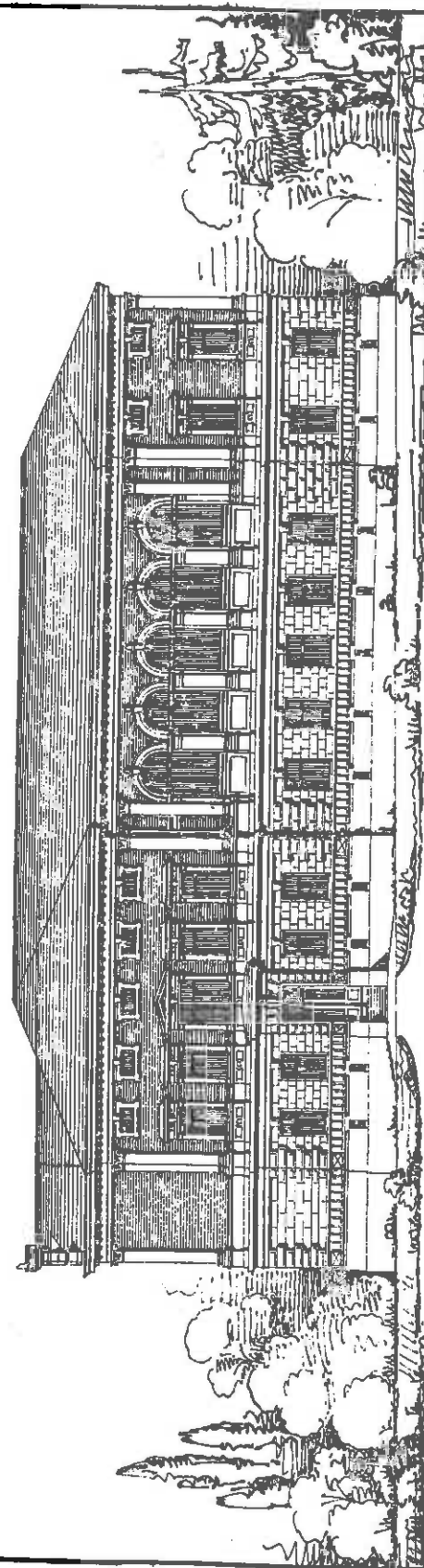
1883

Pl: 6.

Esquisse till ett Societetshus

Uleåborg

Stadens end
Stadsbäckstegen

U. förs i december 1873.

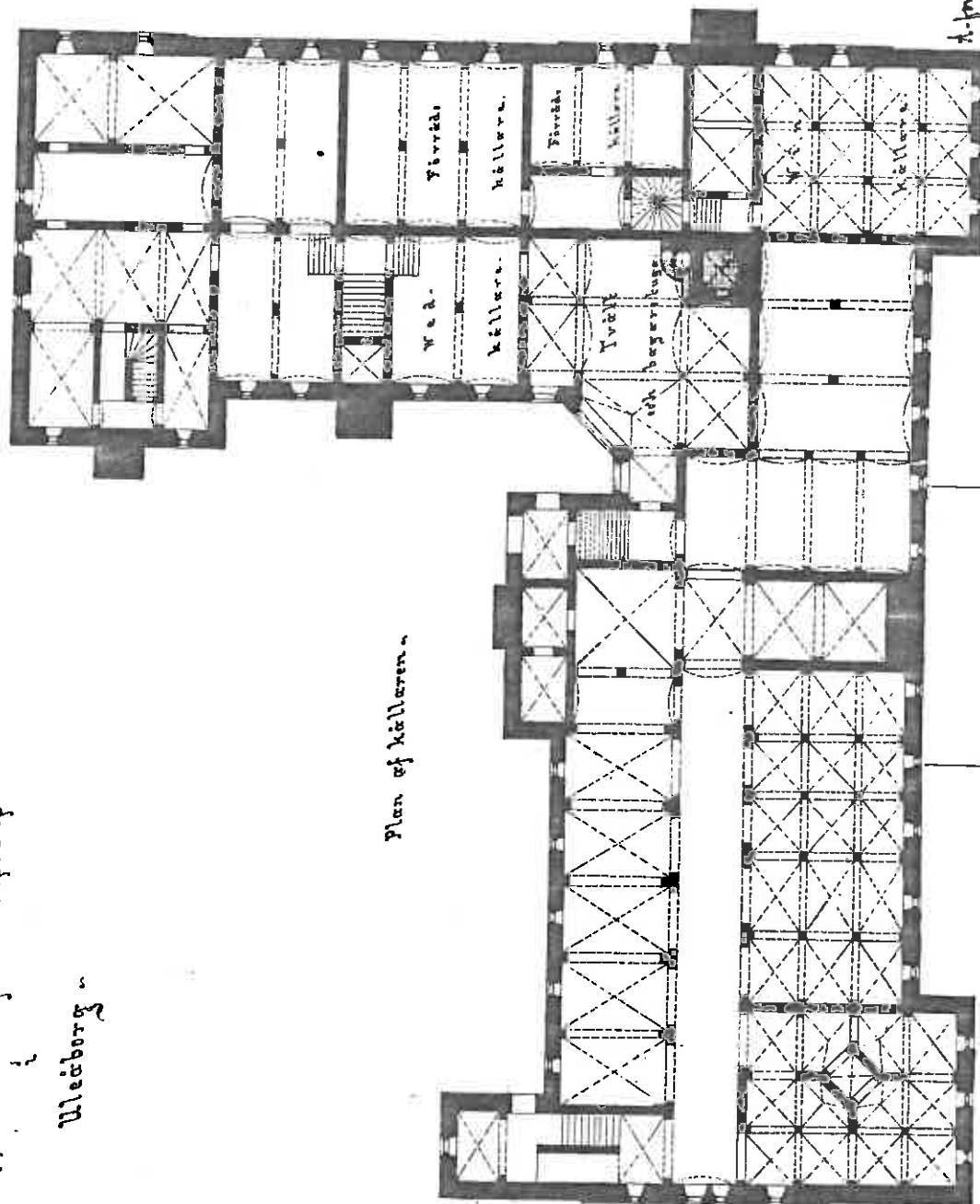
W. W. W.

1873

Pl. 2.

Esquisse till ett Societetshus
i
Uleåborg.

Plan af källaren.

A. Jön i Stockholm 1863.

A. Jön

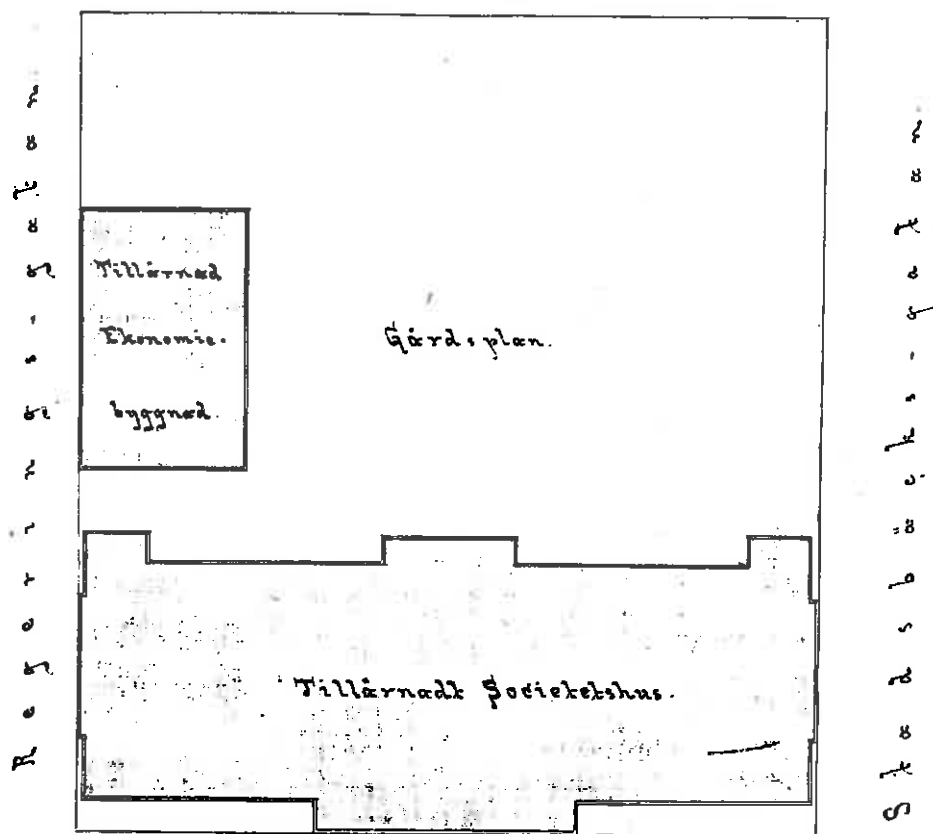
Proj. II.

Esquisse till ett Societetshus

Uleåborg.

Situationsplan

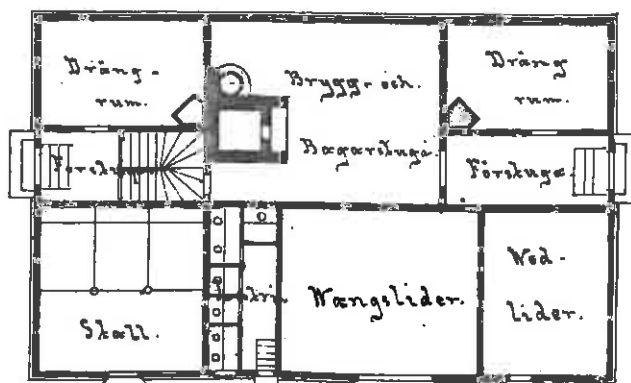
T o r g - g a t a n.

k y r k o - g a t a n.

Ekonomisbyggnad.

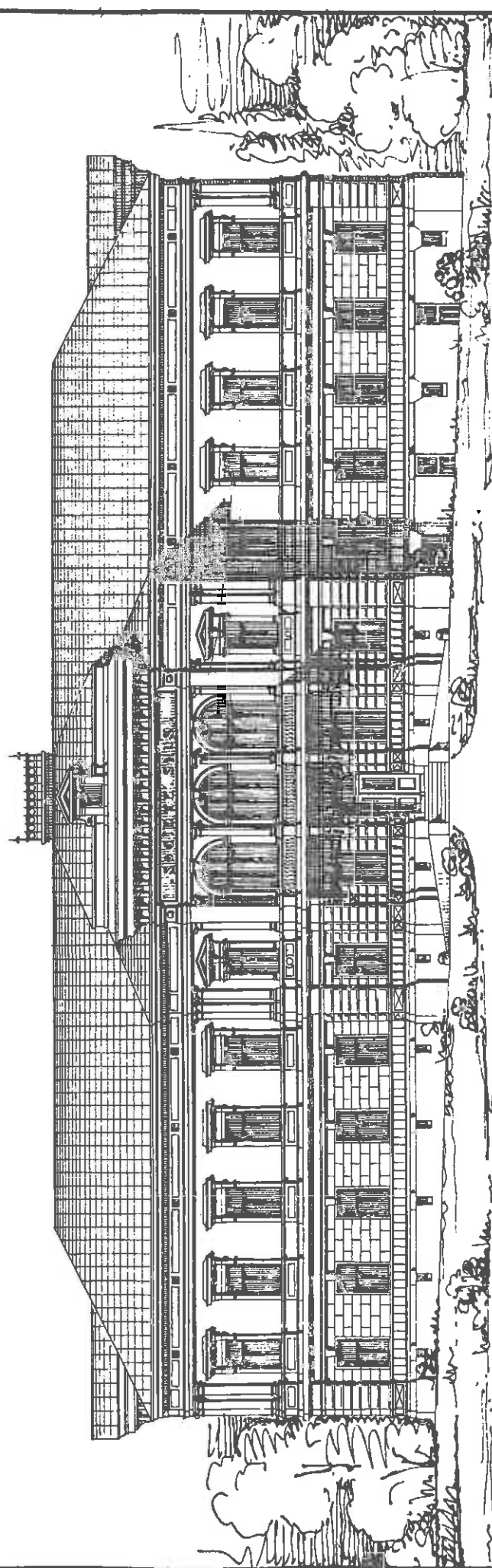
It. frs 20
II
th:k.

Proj. II =

Esguise killi ette Sotsietetshus

Uleaborg.

Hufvud fasad emot Kyrkogården.
(Explanaden)

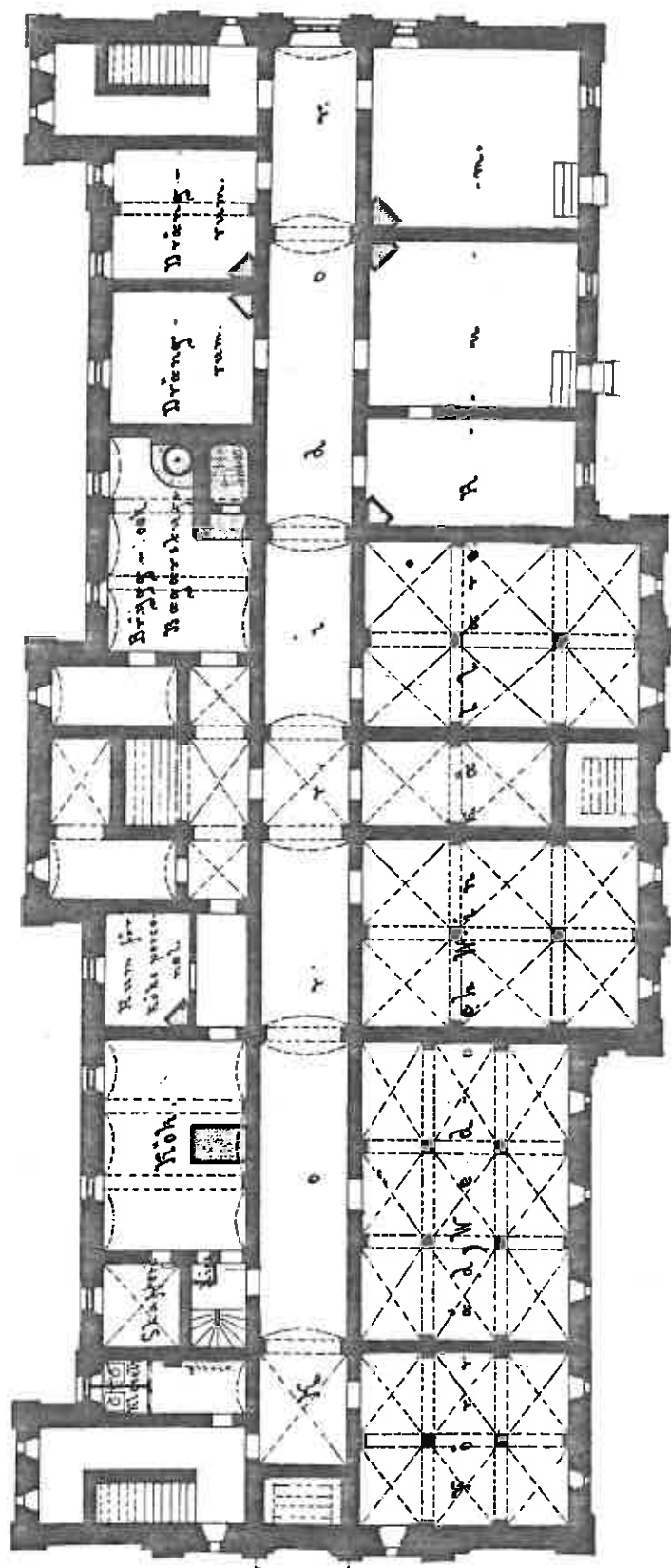

St. Petersburg
1884
H. H. H.

Proj: I.

Esquisse till ett Sockerfabrikshus i Uleåborg.

Plan af källarvåningen.

H. J. 3 22 64
 Th. H.

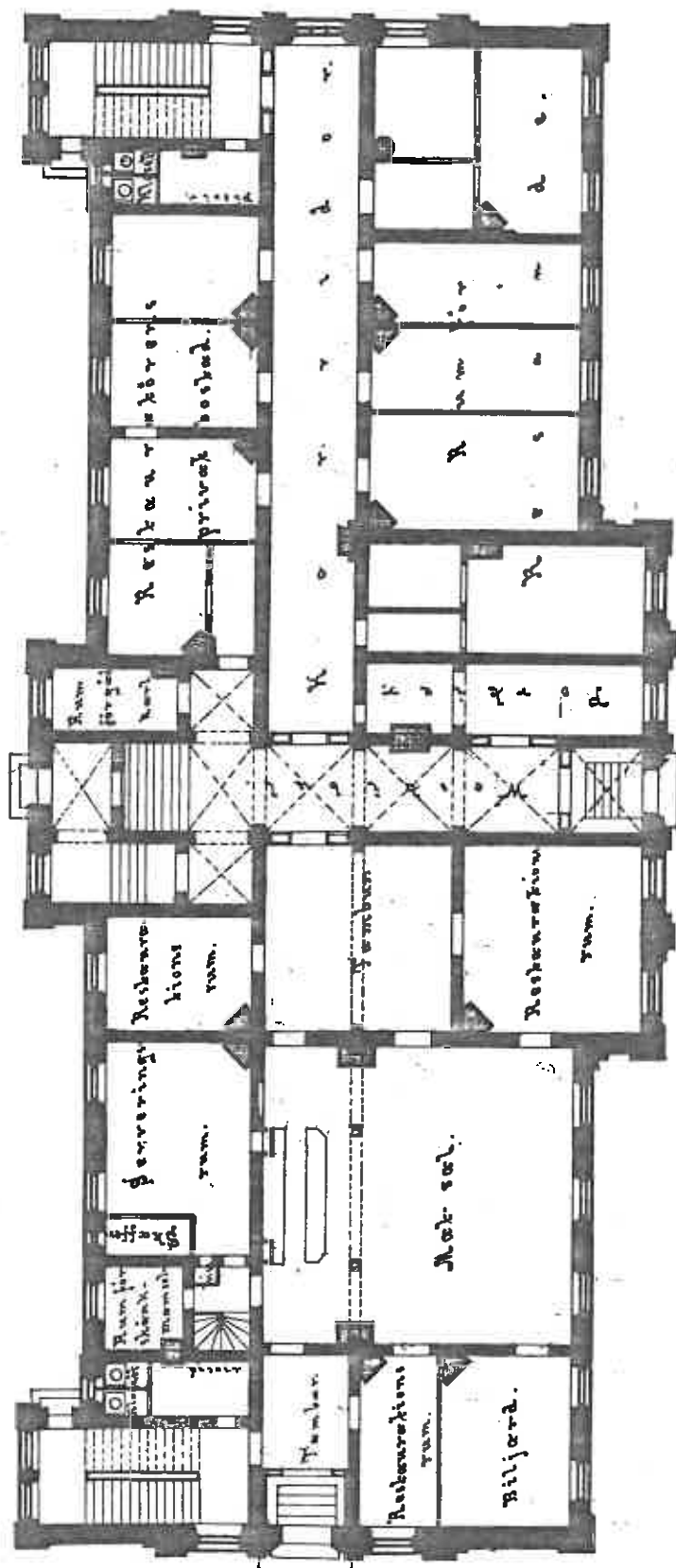

Proj. II.

Esquise till ett Sällskapshus

Uleåborg.

Plan af bottenningen.

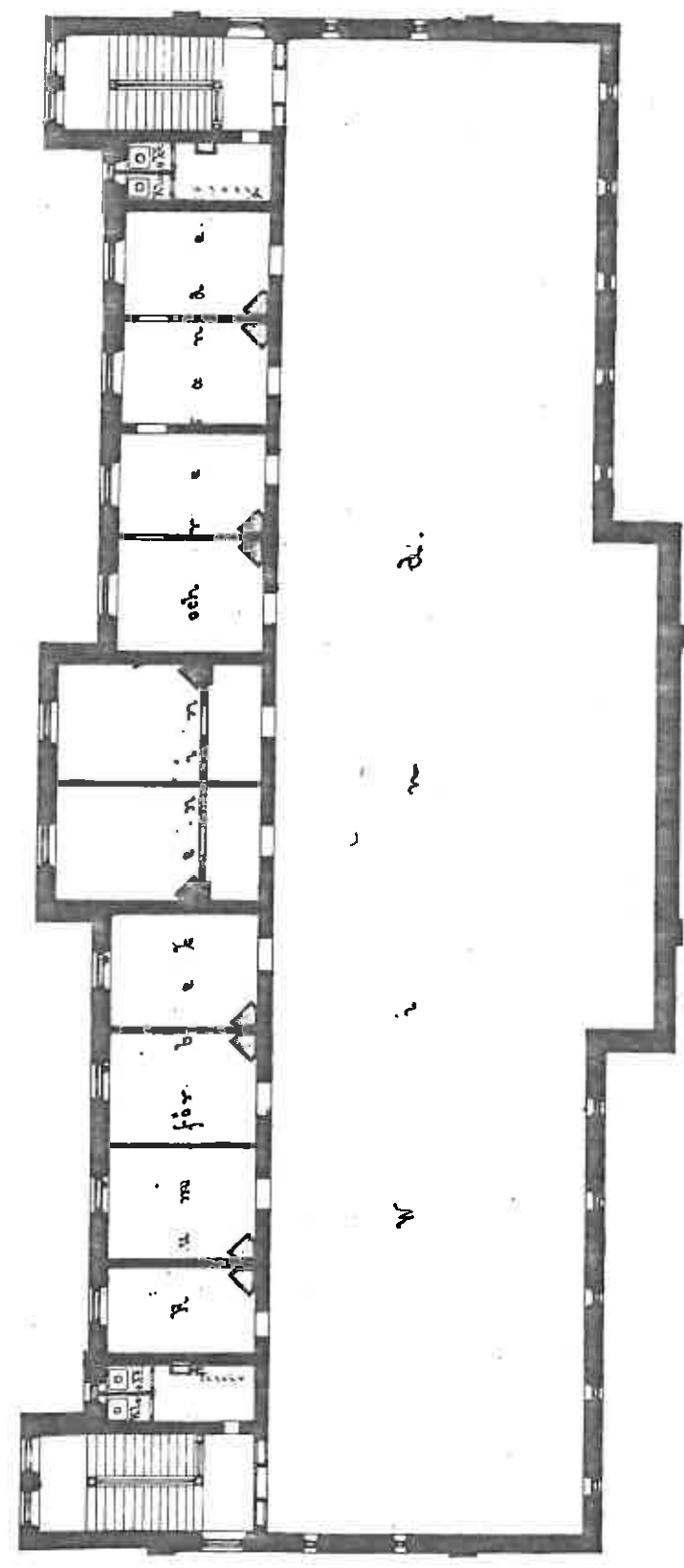
U. J. 1850
J. H. H.

10. 20. 30. 40. 50. 60. 70. 80. 90. 100. 110. 120. 130. 140. 150. 160. 170. 180. 190. 200.

Proj. II.
 Esquissé till ett Sällskapshus
 i
 Uleåborg.

Plan af vindsvåningen.

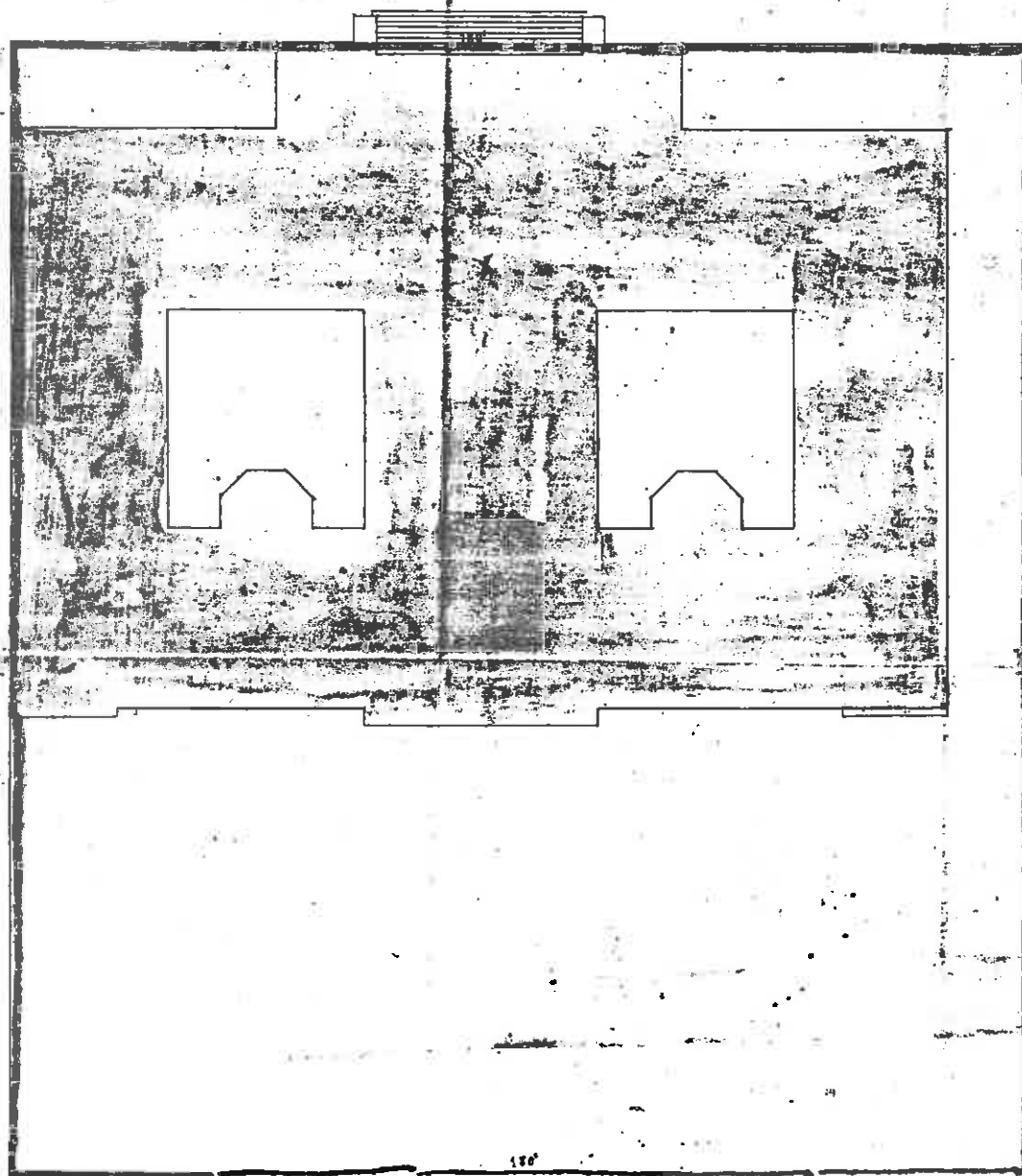

St. förs. d. 22/11
 Th. H.
 för.

Situationsplan över fästerna i
 kvarteret och staddelen i Lidingö
 stad

— E p l a n —

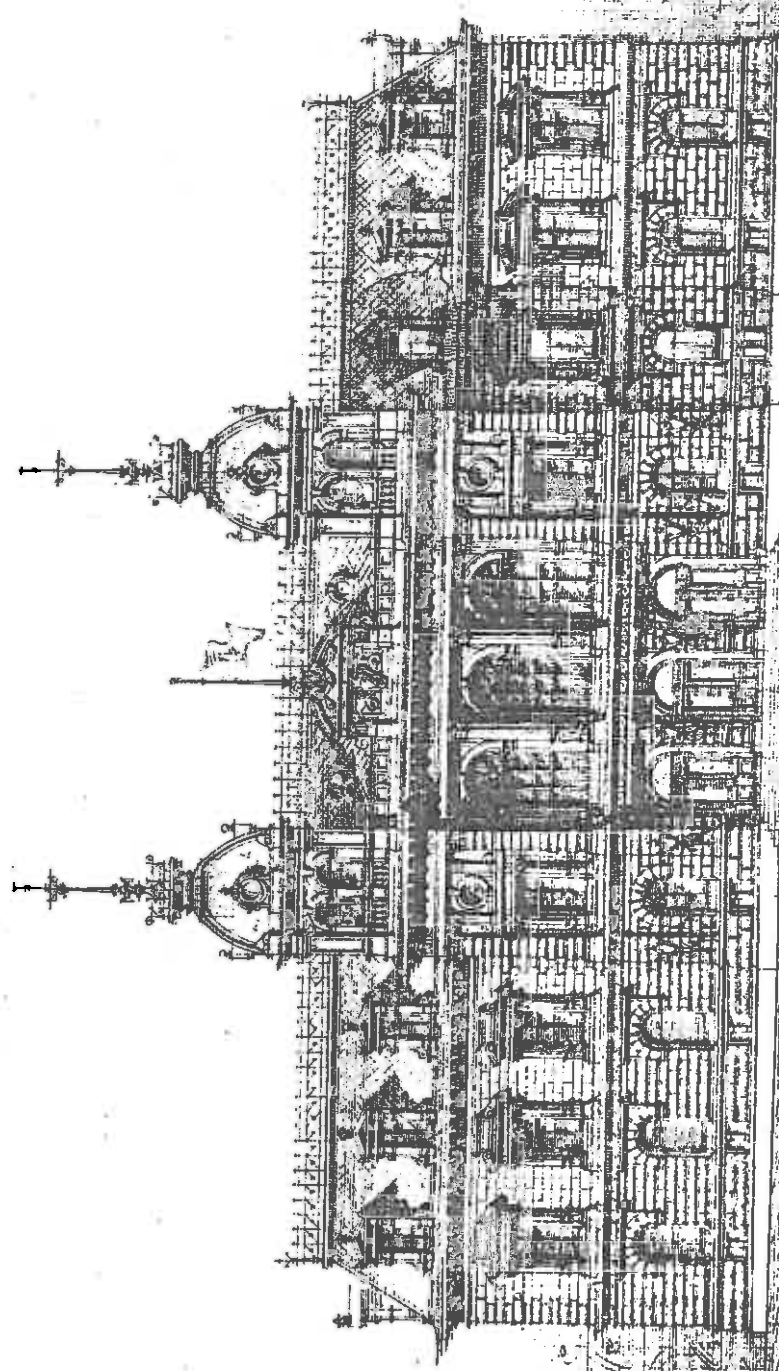

T o r - f ä s t a n

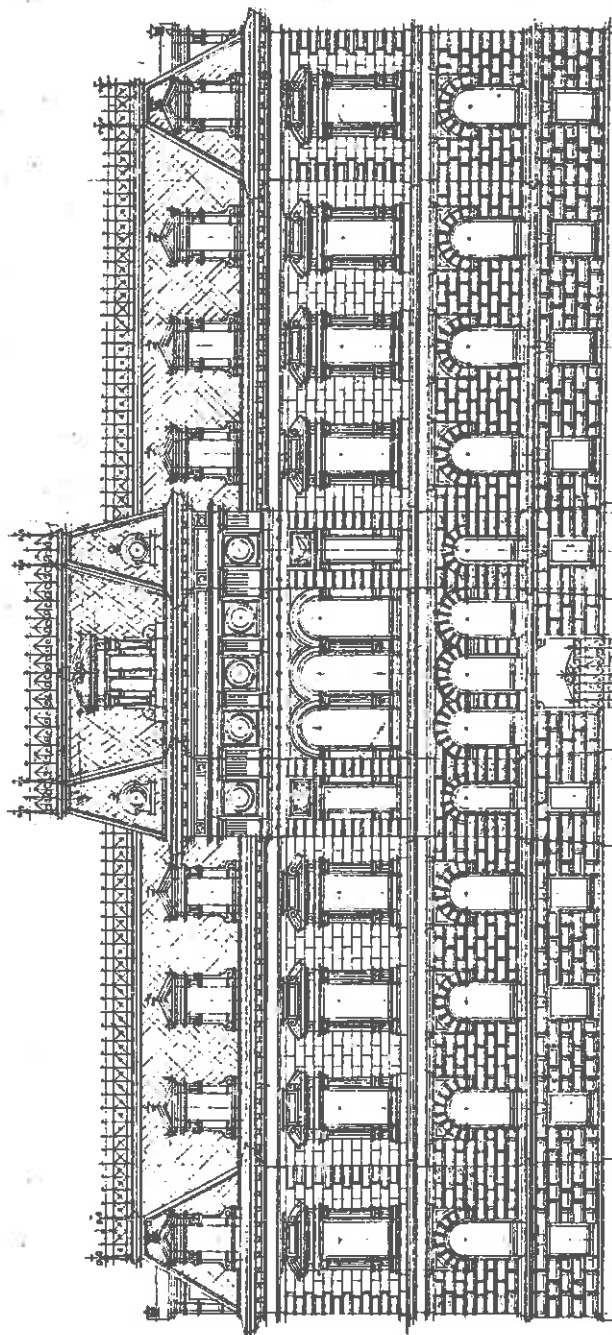
Historisk all Söfversåhus
Wipaborg

Fucall at Söfversåhus

English Corporation
— Limited —

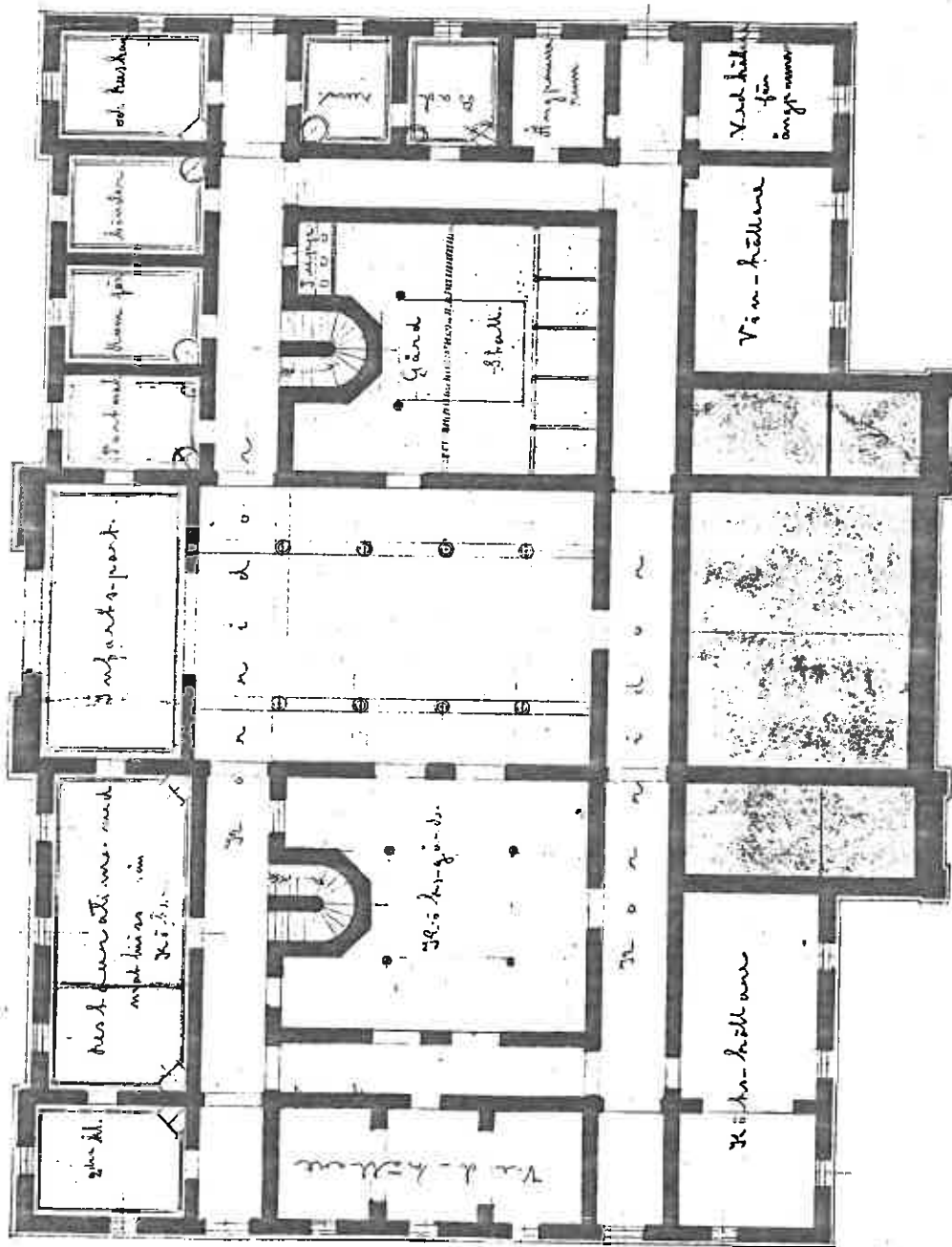
placed at Tong-gwan-

10	20	30	40	Total
1	1	1	1	4
2	2	2	2	8
3	3	3	3	12
4	4	4	4	16
5	5	5	5	20
6	6	6	6	24
7	7	7	7	28
8	8	8	8	32
9	9	9	9	36
10	10	10	10	40
11	11	11	11	44
12	12	12	12	48
13	13	13	13	52
14	14	14	14	56
15	15	15	15	60
16	16	16	16	64
17	17	17	17	68
18	18	18	18	72
19	19	19	19	76
20	20	20	20	80
21	21	21	21	84
22	22	22	22	88
23	23	23	23	92
24	24	24	24	96
25	25	25	25	100
26	26	26	26	104
27	27	27	27	108
28	28	28	28	112
29	29	29	29	116
30	30	30	30	120
31	31	31	31	124
32	32	32	32	128
33	33	33	33	132
34	34	34	34	136
35	35	35	35	140
36	36	36	36	144
37	37	37	37	148
38	38	38	38	152
39	39	39	39	156
40	40	40	40	160
41	41	41	41	164
42	42	42	42	168
43	43	43	43	172
44	44	44	44	176
45	45	45	45	180
46	46	46	46	184
47	47	47	47	188
48	48	48	48	192
49	49	49	49	196
50	50	50	50	200
51	51	51	51	204
52	52	52	52	208
53	53	53	53	212
54	54	54	54	216
55	55	55	55	220
56	56	56	56	224
57	57	57	57	228
58	58	58	58	232
59	59	59	59	236
60	60	60	60	240
61	61	61	61	244
62	62	62	62	248
63	63	63	63	252
64	64	64	64	256
65	65	65	65	260
66	66	66	66	264
67	67	67	67	268
68	68	68	68	272
69	69	69	69	276
70	70	70	70	280
71	71	71	71	284
72	72	72	72	288
73	73	73	73	292
74	74	74	74	296
75	75	75	75	300
76	76	76	76	304
77	77	77	77	308
78	78	78	78	312
79	79	79	79	316
80	80	80	80	320
81	81	81	81	324
82	82	82	82	328
83	83	83	83	332
84	84	84	84	336
85	85	85	85	340
86	86			

Eskil på Sjöströms
Lidaburg.

Plan af Sjöströms-Lidaburg.

j. S. Lidaburg 18 1/2 m.

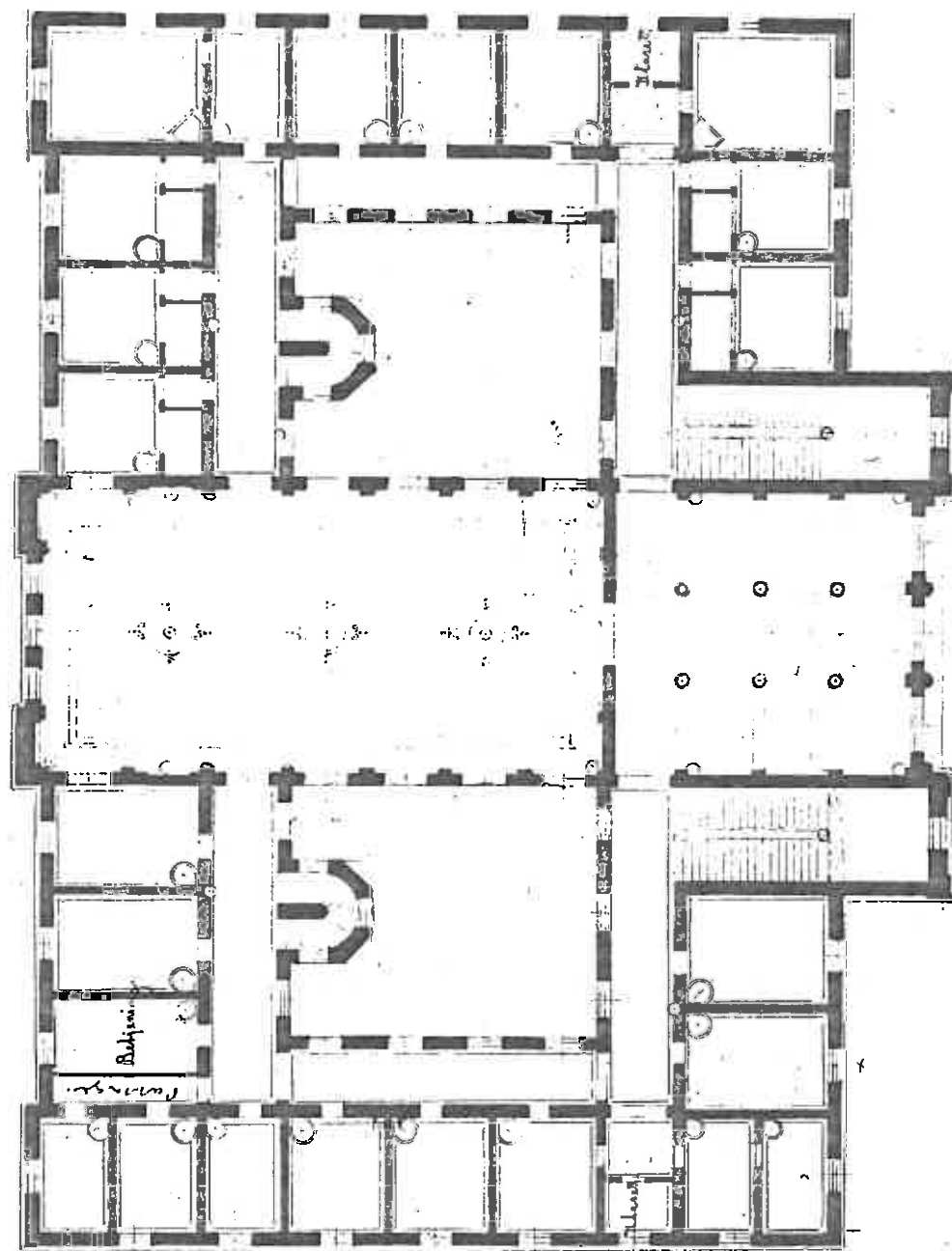
200 fot

10

Επίσημο σχέδιο

Παράρτημα

Πλάνο του κτιρίου

Κατάσταση

1900

1910

1920

1930

1940

1950

1960

1970

1980

1990

2000

2010

2020

2030

2040

2050

2060

2070

2080

2090

2100

2110

2120

2130

2140

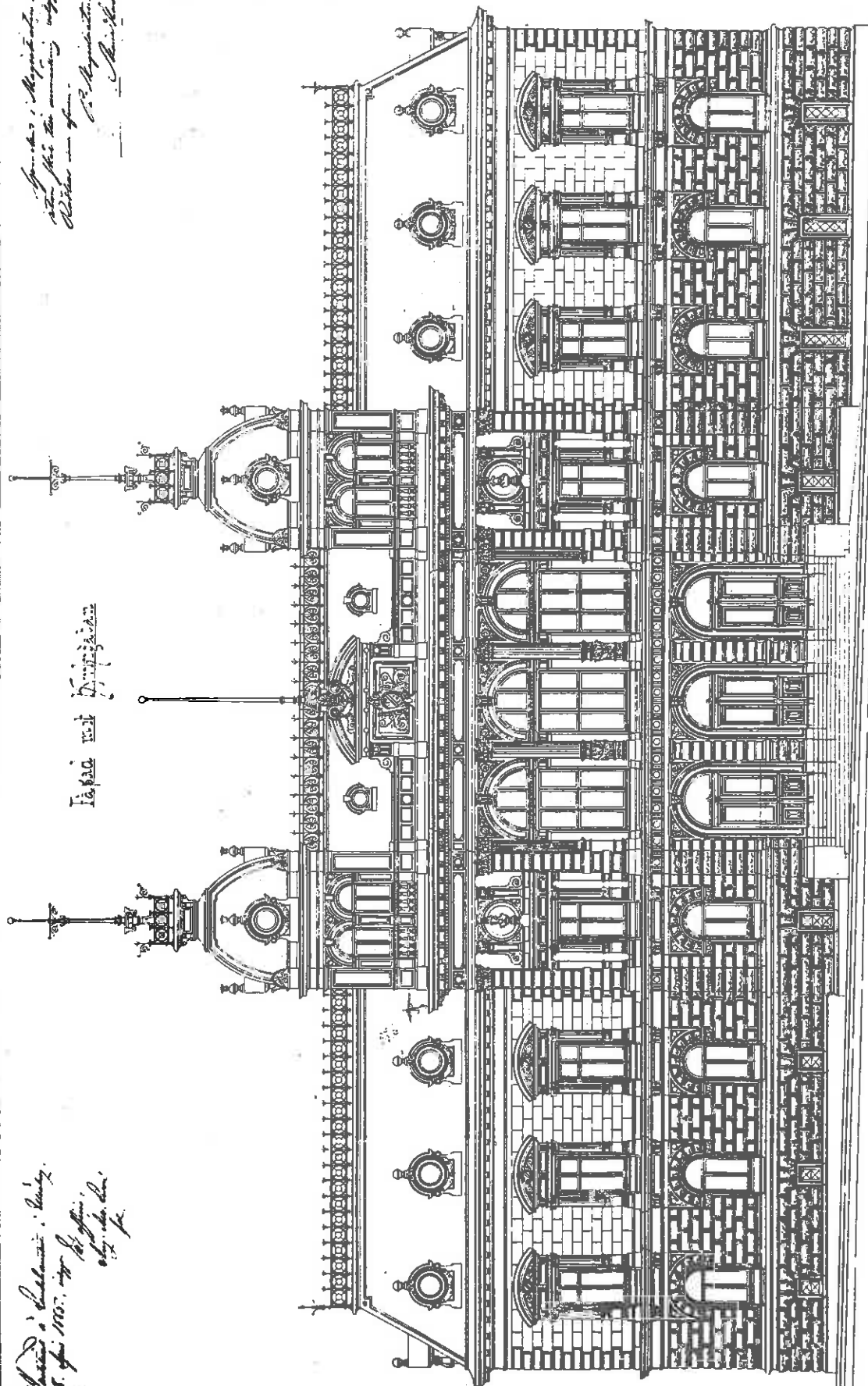
2150

BITNING TILL SOCIETETSHUS I ULEABORG

*Spår 22: Repetitiva för 20. Mär 1880
 efter plan för utställning utgående - Utlest
 Rikens arkiv
 J. J. Repetitiva: originalen
 J. J. Repetitiva: originalen*

Kapad med J. J. Repetitiva

*Skärvid 2. Skärvid: 1. Skärvid
 den 1. för 1880. 1880. 1880.
 1880. 1880. 1880.*

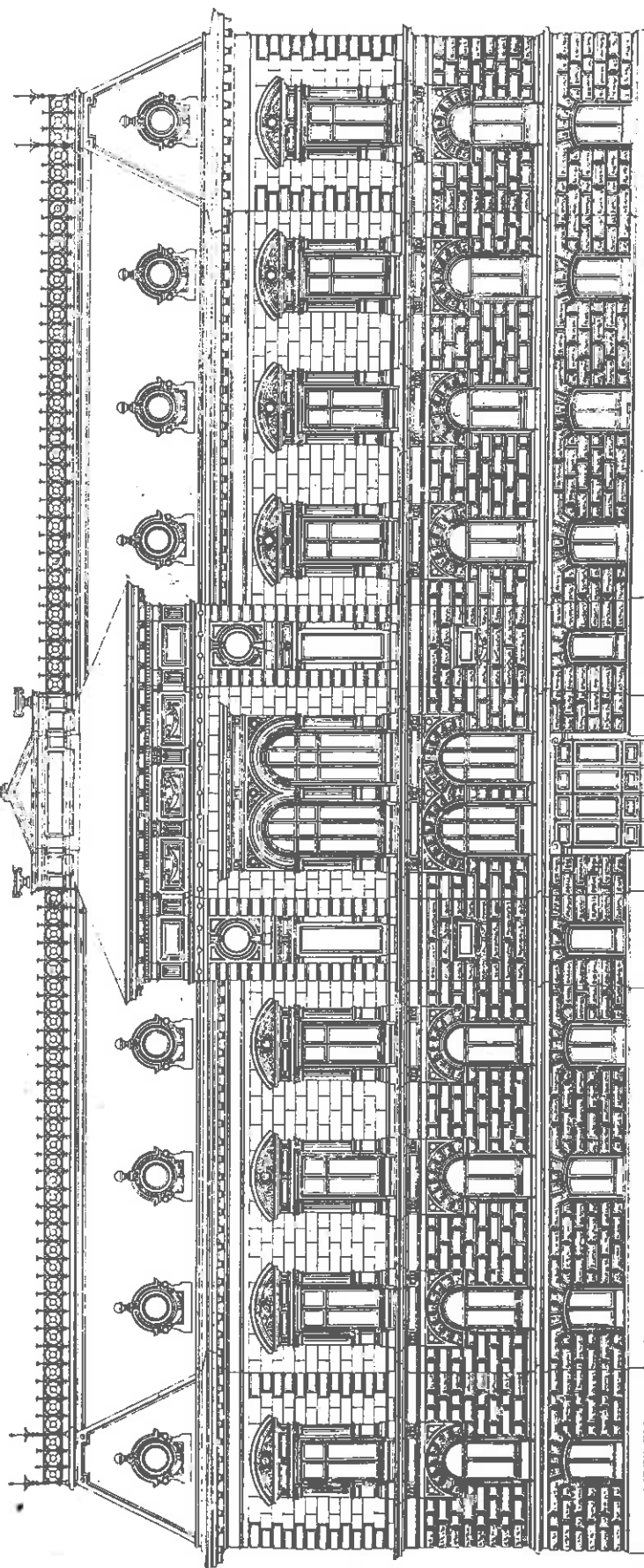
*Skärvid 2. Skärvid: 1. Skärvid
 den 1. för 1880. 1880. 1880.
 1880. 1880. 1880.*

Kapad med J. J. Repetitiva

J. J. Repetitiva: originalen

PLACING THE SOCIETALS IN THE

L. maculata = *L. badius*. - Many
seen 8. Apr. 1907, eggs 8.
to eggs.
very pale brown.
J.

[illegible]

100

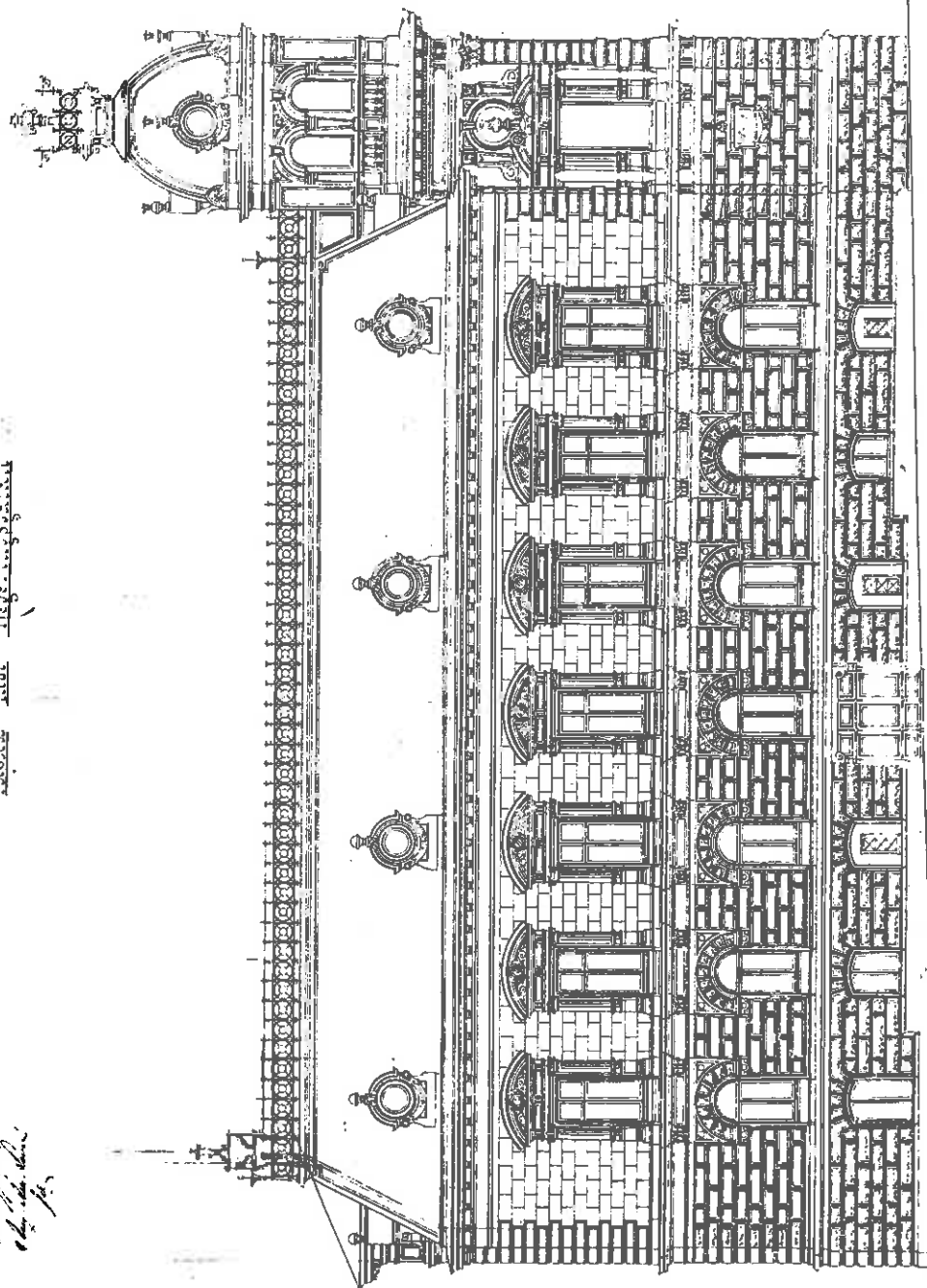
100

Sp. No. 1608

RITNING TILL SOCIETETSHUS I ULEABORG

*Handteckning af H. S. Sjöström
d. 8. April 1865. Ritning för
Societetsbyggnaden i
Uleåborg.*

Handteckning af H. S. Sjöström

Handteckning af H. S. Sjöström

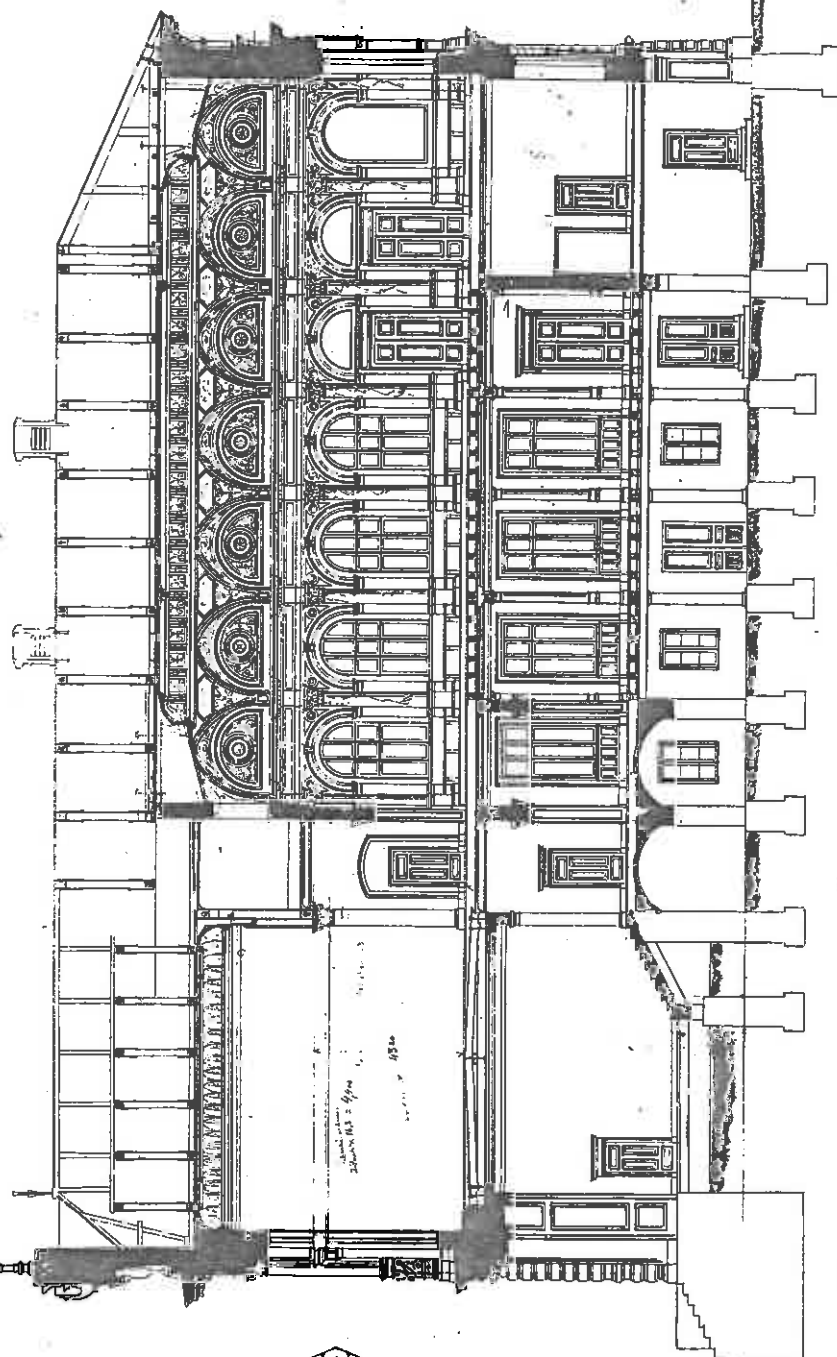
Handteckning af H. S. Sjöström

RITNING TILL SOCIETETSHUS I ULEABORG

applied at $\frac{1}{2}$ inch in $\frac{1}{2}$ inch

-Arz. ¹ Rechenz. : Verz.
 den 8. April 1850. Stuttg.
 H. H. Offen.
 (H. H. Offen.)
 p. 9

St. John's

423

●

19

10

53

25.

157

52

•

—

1998

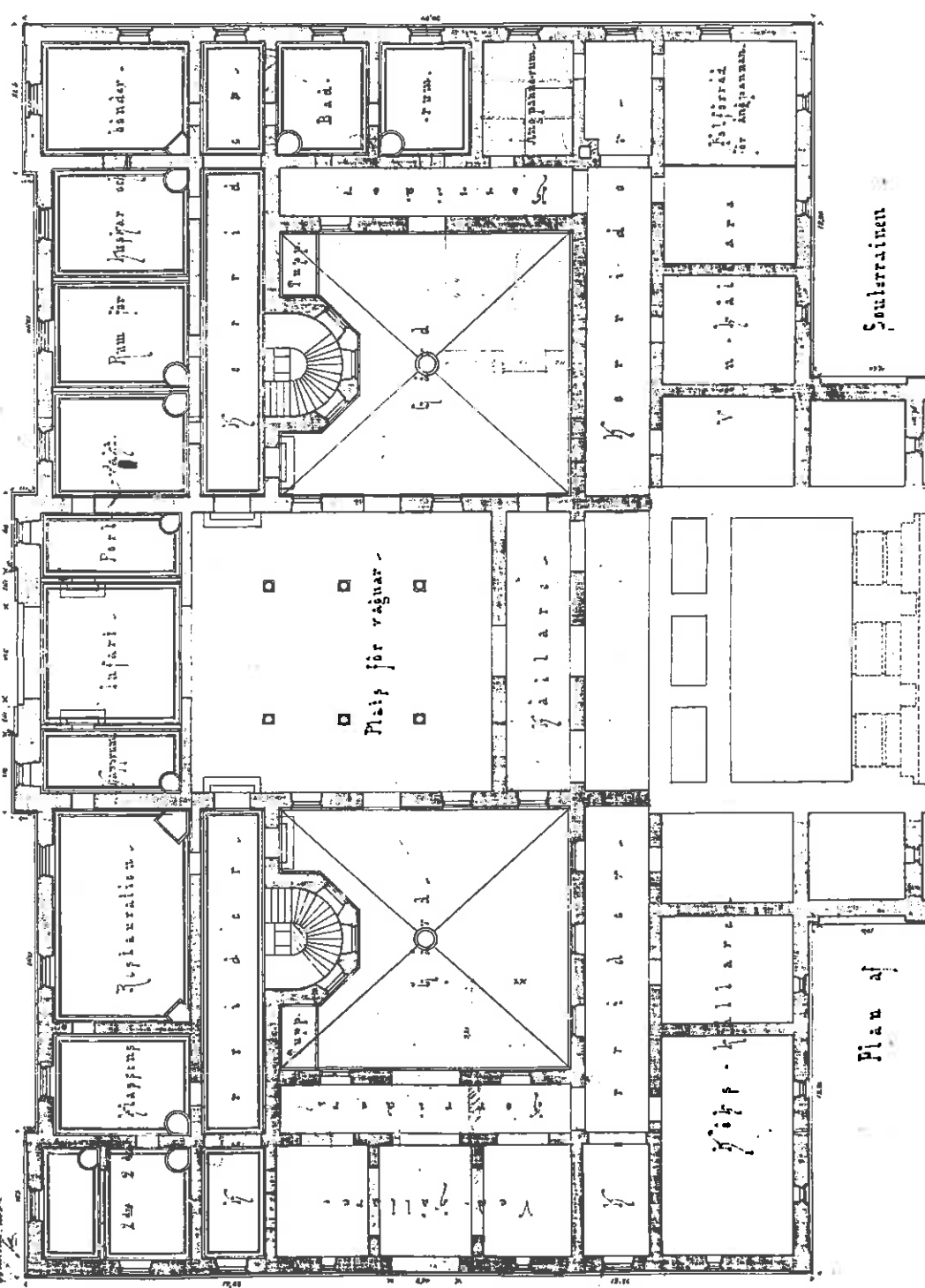
J. B. Stenberg, 1908

RITNING TILL SOCIETETSHUS I ULEÅBORG

af den af författaren för Uleåborgs stads i 1894 gånget af den stadsstyrelsen.

Uleåborgs stadsstyrelse
den 18. 10. 1894.
Stadsstyrelsen.
Stadsstyrelsen.

Stadsstyrelsen den 18. 10. 1894.
Stadsstyrelsen.
Stadsstyrelsen.

Plan af

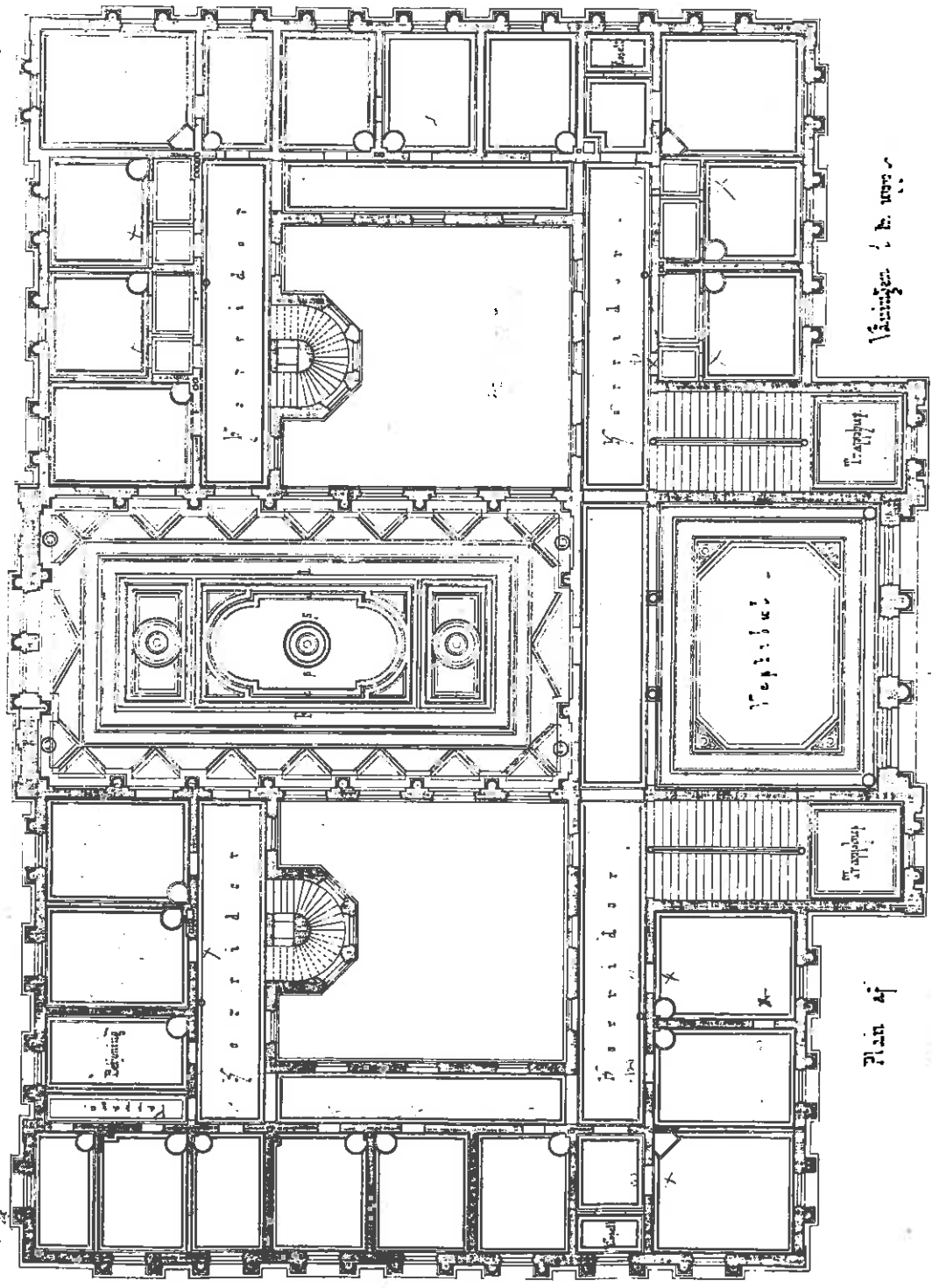
Soulerrainen

Stadsstyrelsen

RITNING TILL SOCIETETSHUS I ULFBORG.

Utskottet för Ulfborgs Sällskaps Huset
 den 18. April 1871. Uppg. af
 arkitekt

Utskottet för Ulfborgs Sällskaps Huset
 den 18. April 1871. Uppg. af
 arkitekt

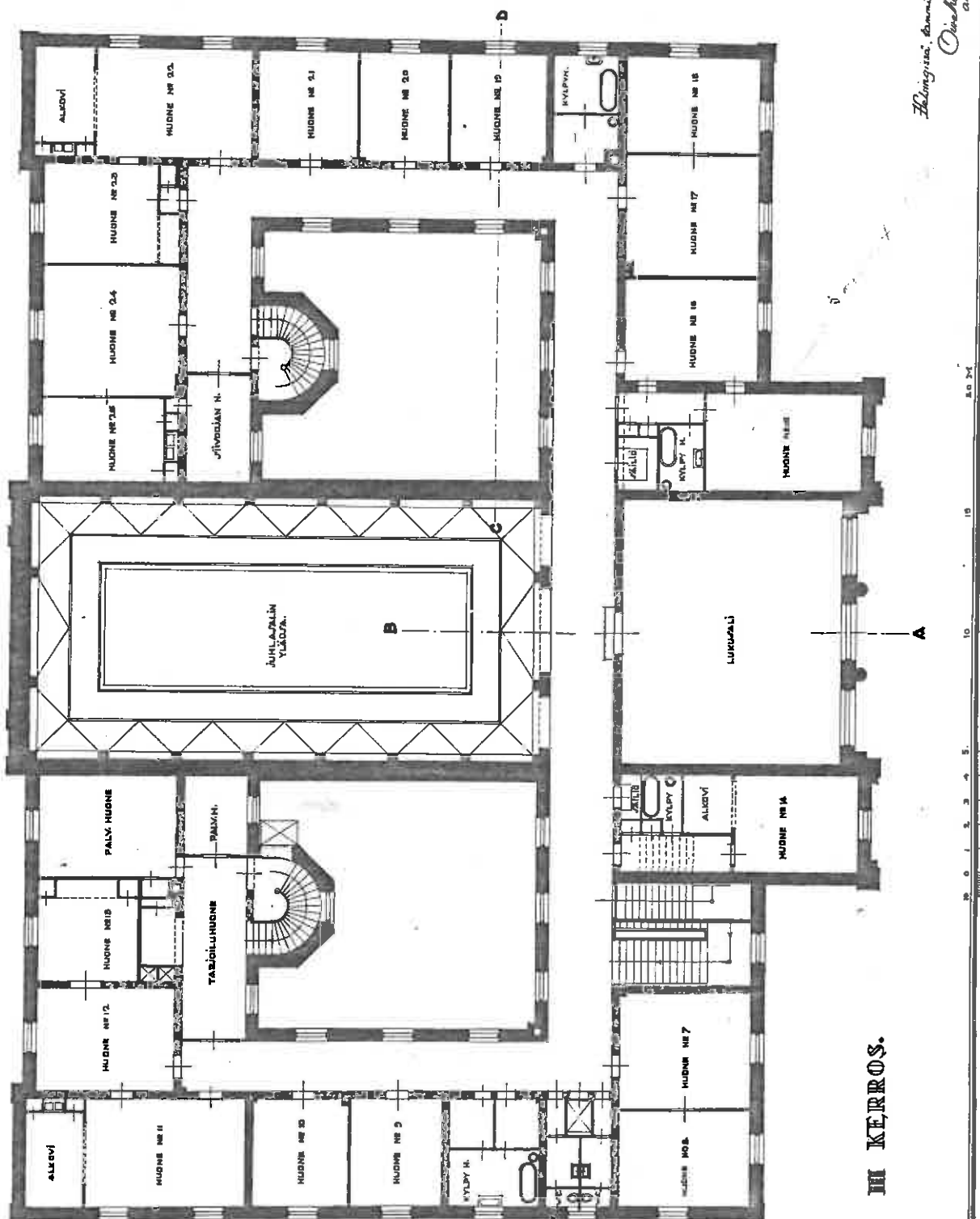

Plan A
 Våning 1. B. 1871

Ulfborgs Sällskaps Huset

OUJUN SEURAHUONE

MUUTOS-JA LÄÄKÄKENNUS-PIRUSTUS.

Helvingia, tenuisecta, 1930.

Quercus

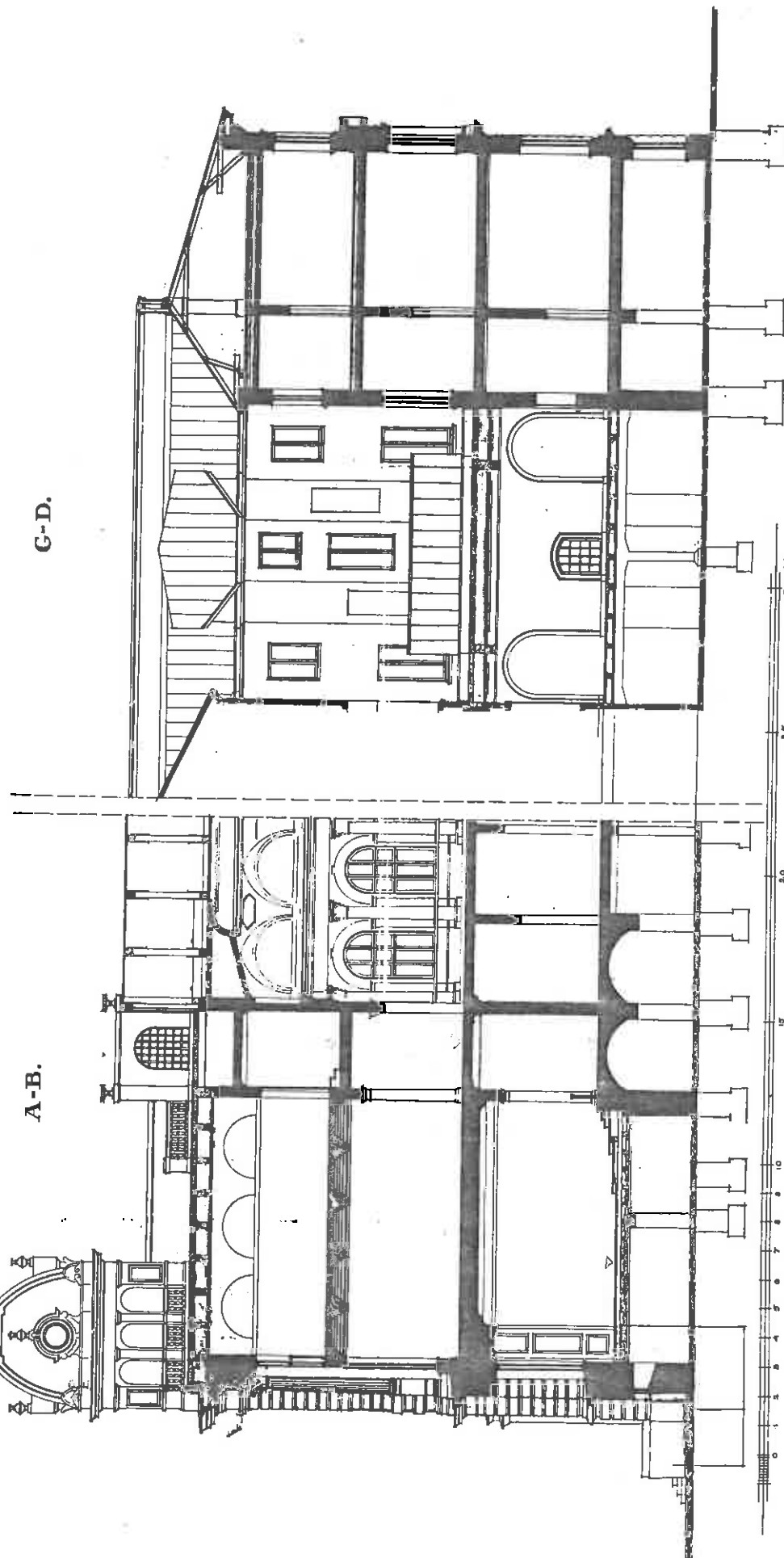
Wäinöläinen Ouluun kirkon kirkonkunta
 23 päivä marraskuuta 1920 todista.
 Wäinöläinen
 J. K. K. K.

OULUN SEURAHUONE.
 MUUTOS- JA LISÄRAKENNUSPIIRUSTUS

Seurahuoneen piirustus
 Oulun kaupungin rakennusviraston
 piirustuskirjastoissa
 Oulun kaupungin rakennusviraston
 piirustuskirjastoissa
 Oulun kaupungin rakennusviraston
 piirustuskirjastoissa
 Oulun kaupungin rakennusviraston
 piirustuskirjastoissa

A-B.

C-D.

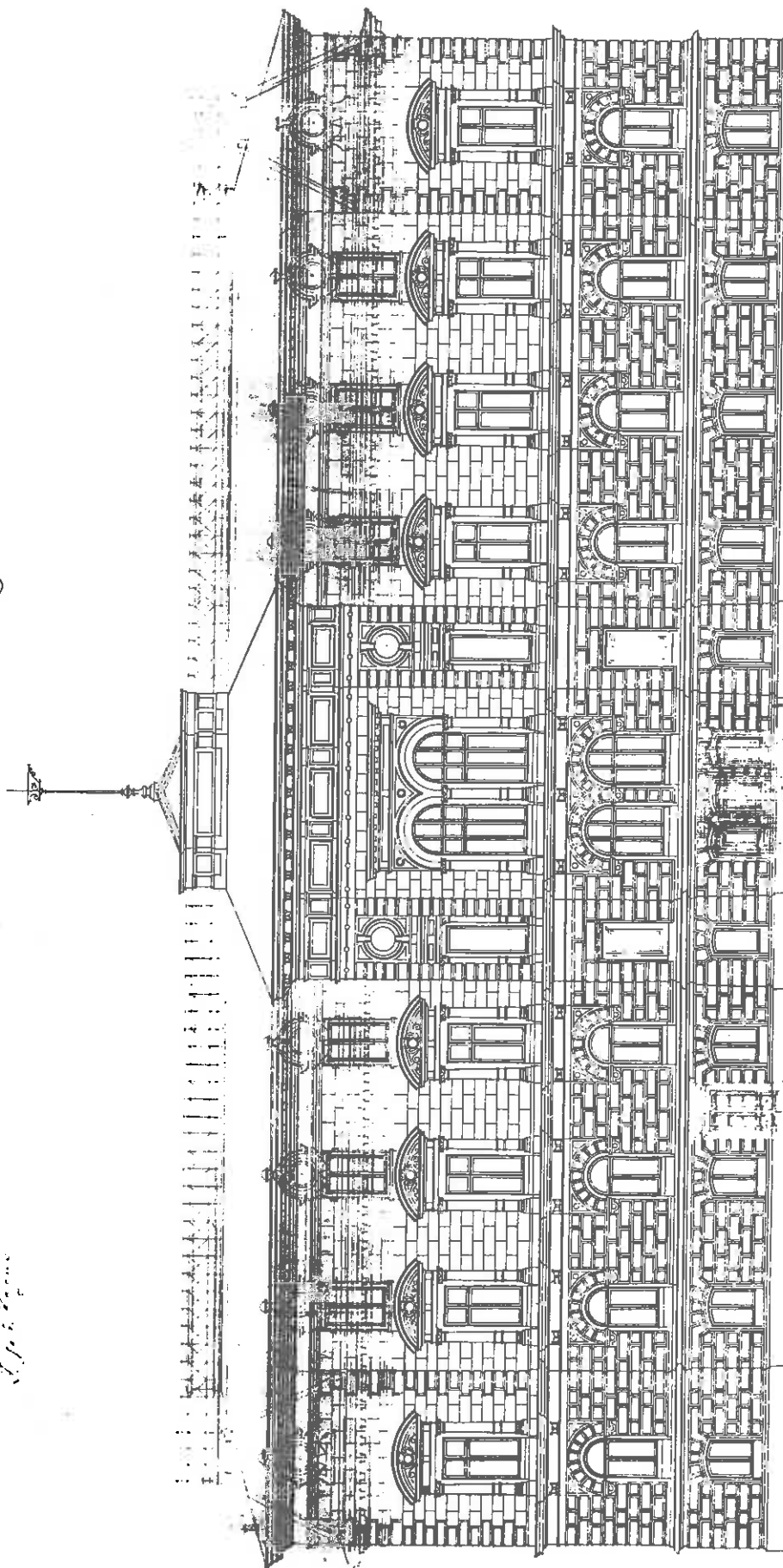
Helsingin, Suomessa 1920.
 Oulu Kallio.
 arkk.

Maaliskuu. Oulun Seuran Seuran
Kokous. 2 p. 1920. Oulun Seuran
1920. Oulun Seuran. Oulun Seuran.

OULUN SEURAHUONE

MUUTOS- JA LAJAKKENNUS-PIIRUSTUS

Maaliskuu. Oulun Seuran Seuran
Kokous. 2 p. 1920. Oulun Seuran
1920. Oulun Seuran. Oulun Seuran.

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 15 20 25 30 35 40 45 50m.

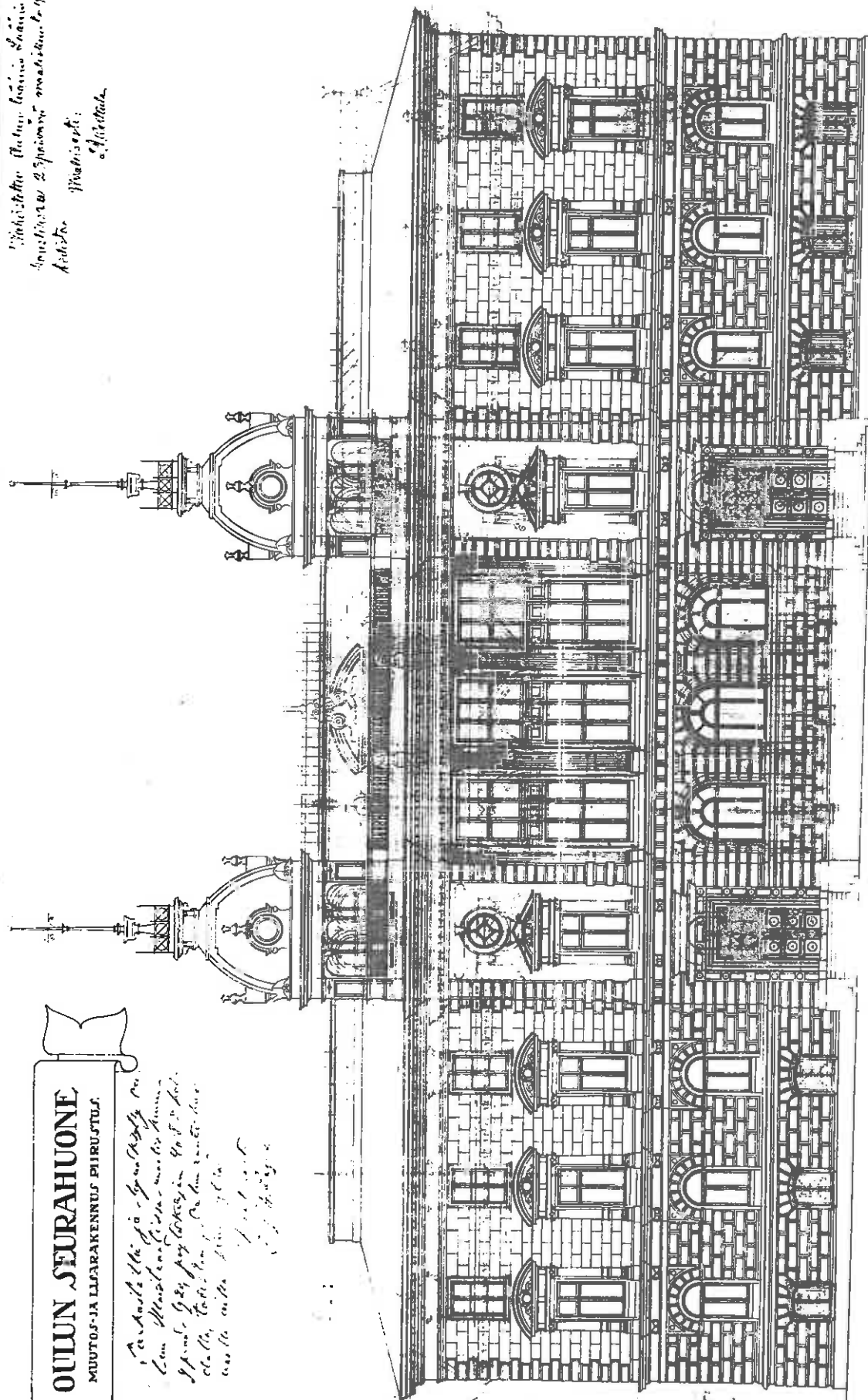
Maaliskuu. Oulun Seuran Seuran
Kokous. 2 p. 1920. Oulun Seuran
1920. Oulun Seuran. Oulun Seuran.

OULUN SEURAHUONE

MUUTOS- JA LIIKARAKENNUKSEN PIIRUSTUS.

Parhaalla tilalla ja -työllä on
 been muutettu vanhaa seurahuonetta
 josta 1924 perustettiin 4000 l.
 etäällä, tälläkin on rakennettu kivi-
 asete oltiin kivi- ja
 puu-työ.

Piirustuksen tekijä: Antti Laitinen
 Arkkitehti: Antti Laitinen
 Rakennusvuosi: 1922

0 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 M

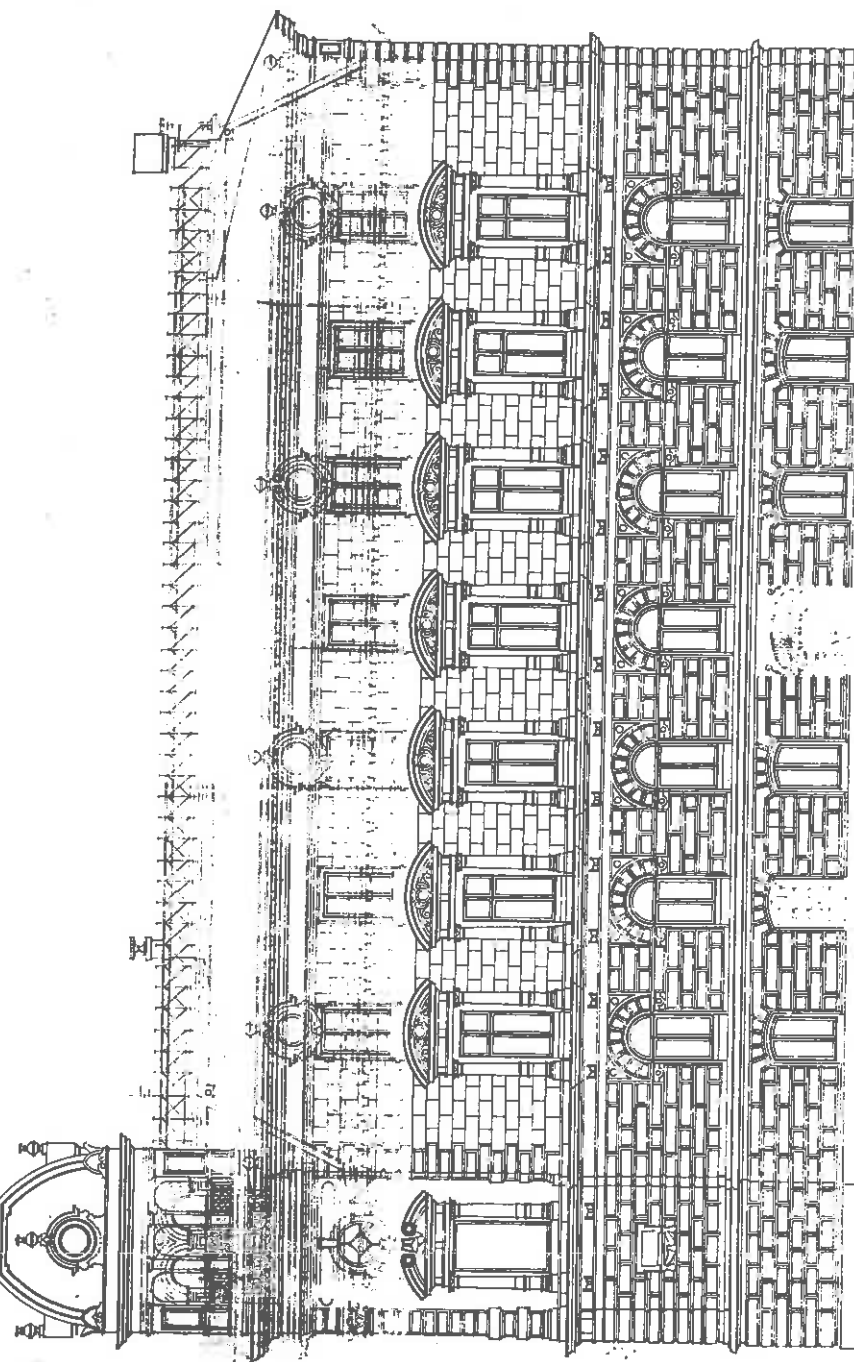
1:660

Helsingin Seurahuone 1922
 Oiva Hallio
 arkk.

Parhaalle ja kunnialliselle
 ja kunnialliselle Oulussa
 toimivalle Seurahuoneelle
 40 p. Keskustien, Oulussa, on
 suositeltavasti, että
 40 p.
 Keskustien
 J. J. J. J.

OULUN SEURAHUONE MUUTOS- JA LIIÄRAKENNUS-PIIRUSTUS

Maanmittaus Oulun Seurahuoneen
 23 p. 1920
 Maanmittaus
 Oulussa

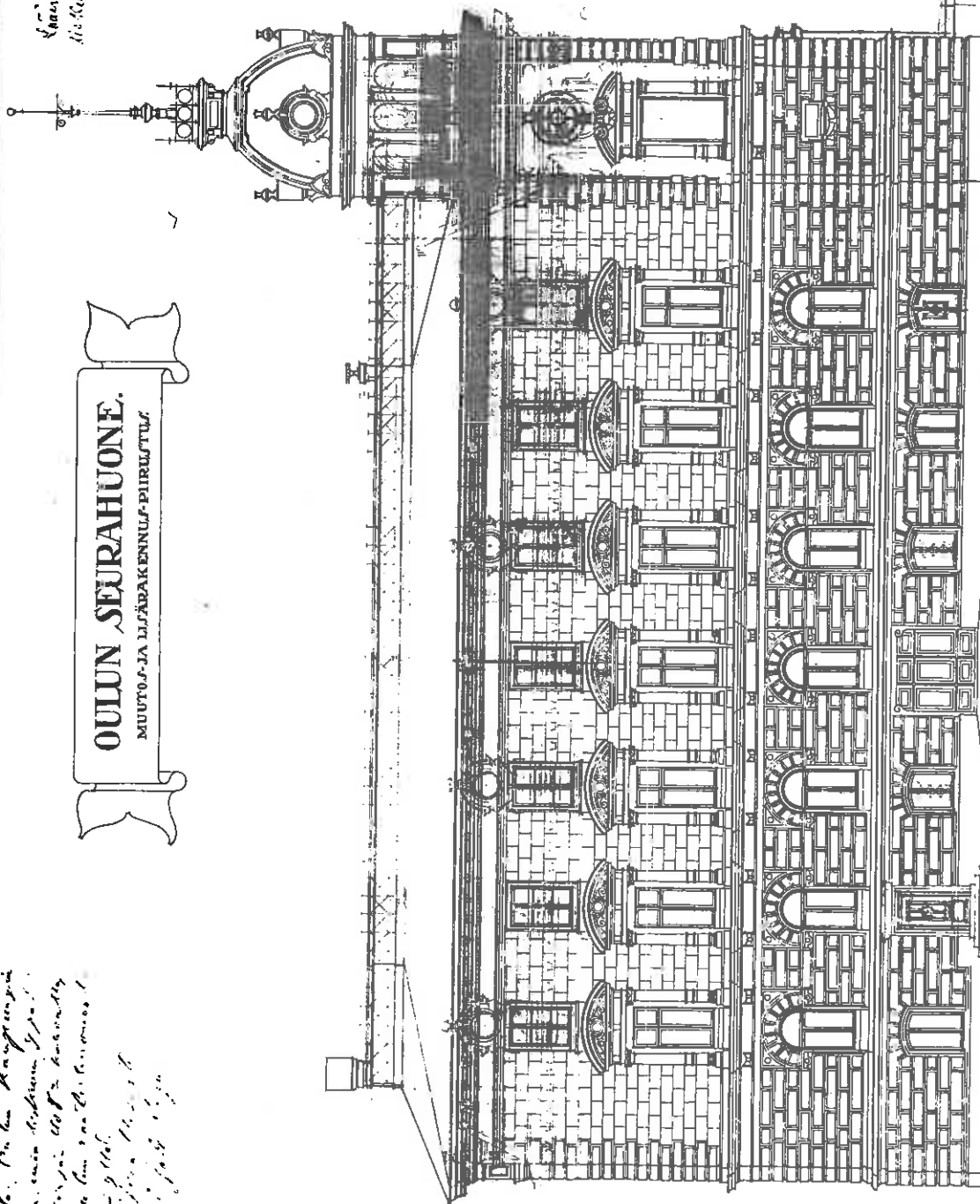
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 15 20 25 30 35 40 45 50 m.

Keskustien, Oulussa, 1920
 Oulussa

Arkkitehti O. A. K. Korpunen
 Maaliskuun 1928. vuorokauden 1928.
 1928. joulukuun 1928. vuorokauden 1928.
 1928. joulukuun 1928. vuorokauden 1928.
 1928. joulukuun 1928. vuorokauden 1928.

OULUN SEURAHUONE.
 MUUTOS- JA LISÄRAKENNUS-PIIRUSTUS

Arkkitehti O. A. K. Korpunen
 Maaliskuun 1928. vuorokauden 1928.
 1928. joulukuun 1928. vuorokauden 1928.
 1928. joulukuun 1928. vuorokauden 1928.

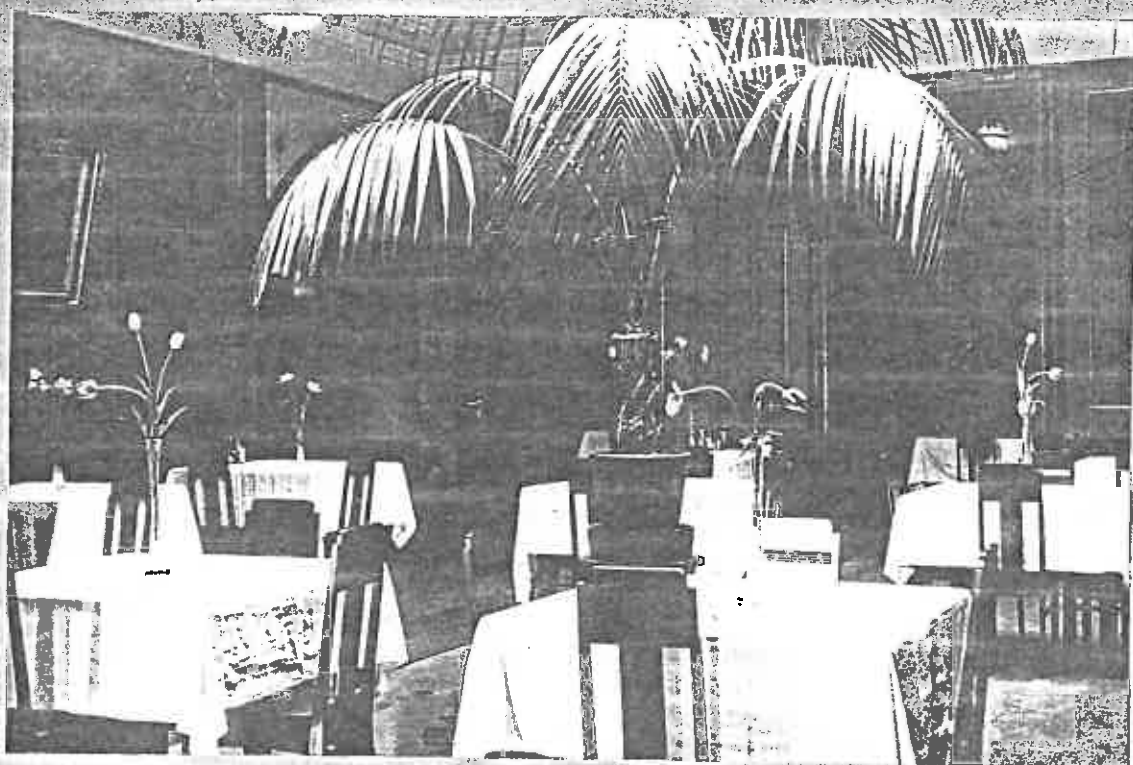

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 15 20 25 30 40 50 60 70 80 M

Arkkitehti O. A. K. Korpunen
 Maaliskuun 1928. vuorokauden 1928.
 1928. joulukuun 1928. vuorokauden 1928.
 1928. joulukuun 1928. vuorokauden 1928.

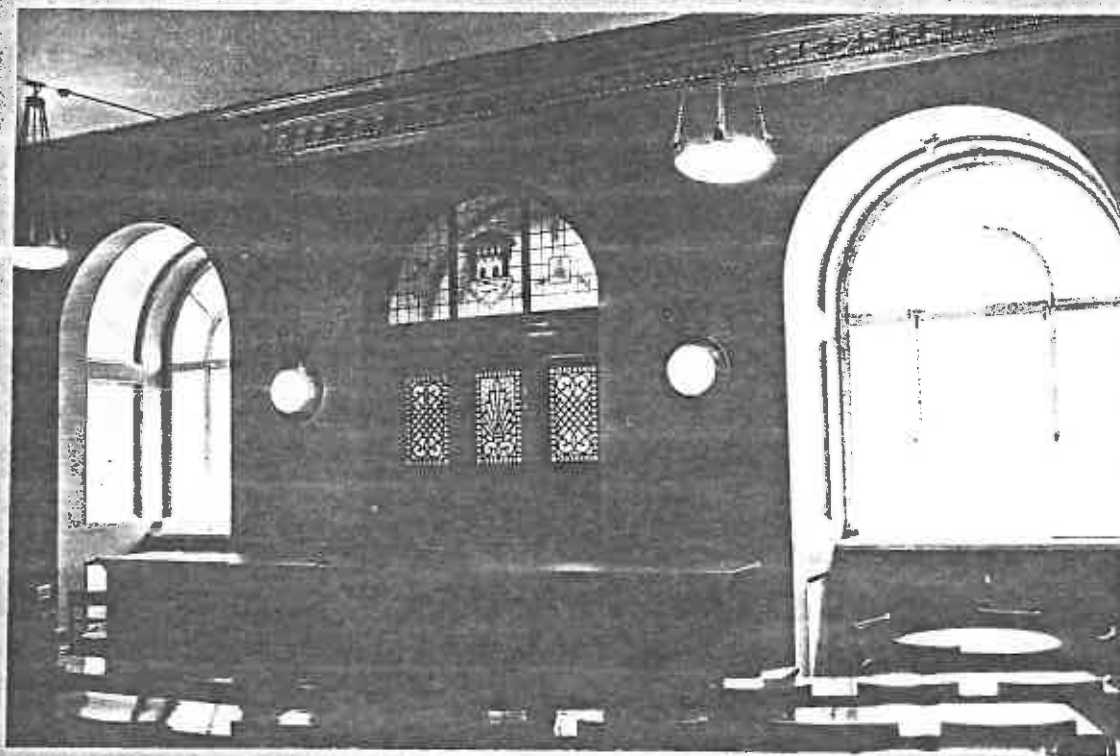
SEURAHUONEEN RUOKASALI 1920-LUVULLA. KESKELLÄ NS. "KOPPERIN PALMU". TAUSTALLA KAHVILA. (FOTO: HANNES KUKKONEN)

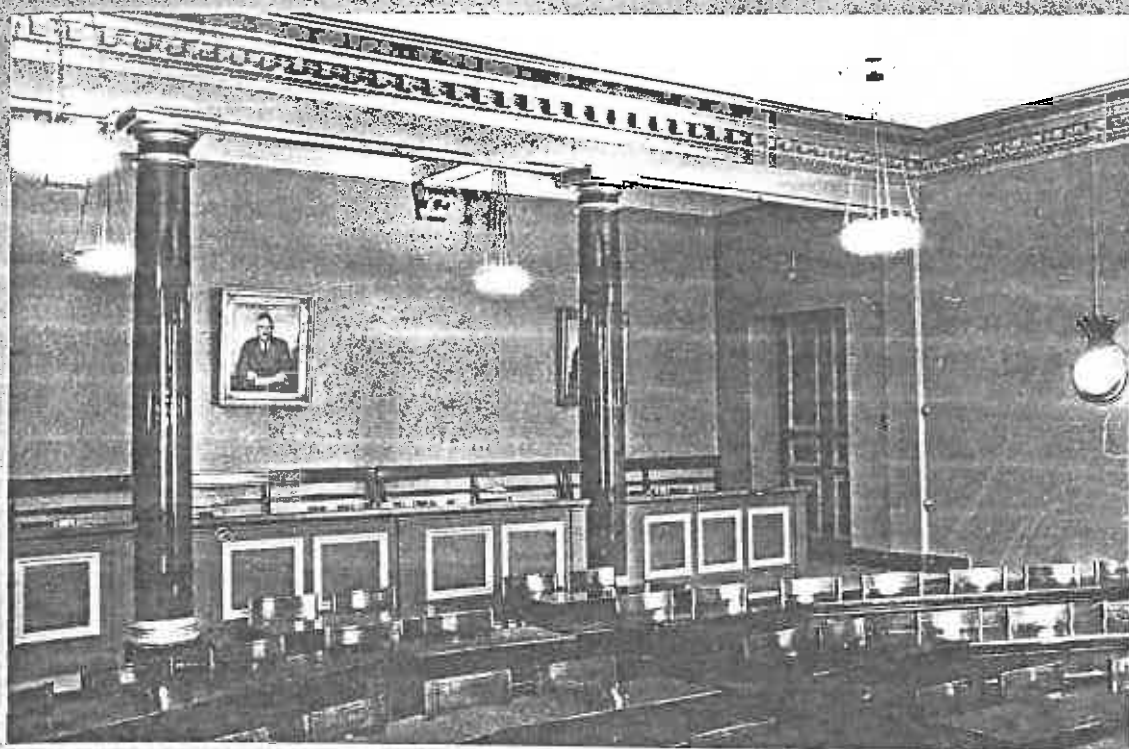
SEURAHUONEEN RUOKASALI 1920-LUVULLA. TAUSTALLA KAKSI SALIN PERÄLLÄ OLLISTA LOOSEISTA. (FOTO: HANNES KUKKONEN)

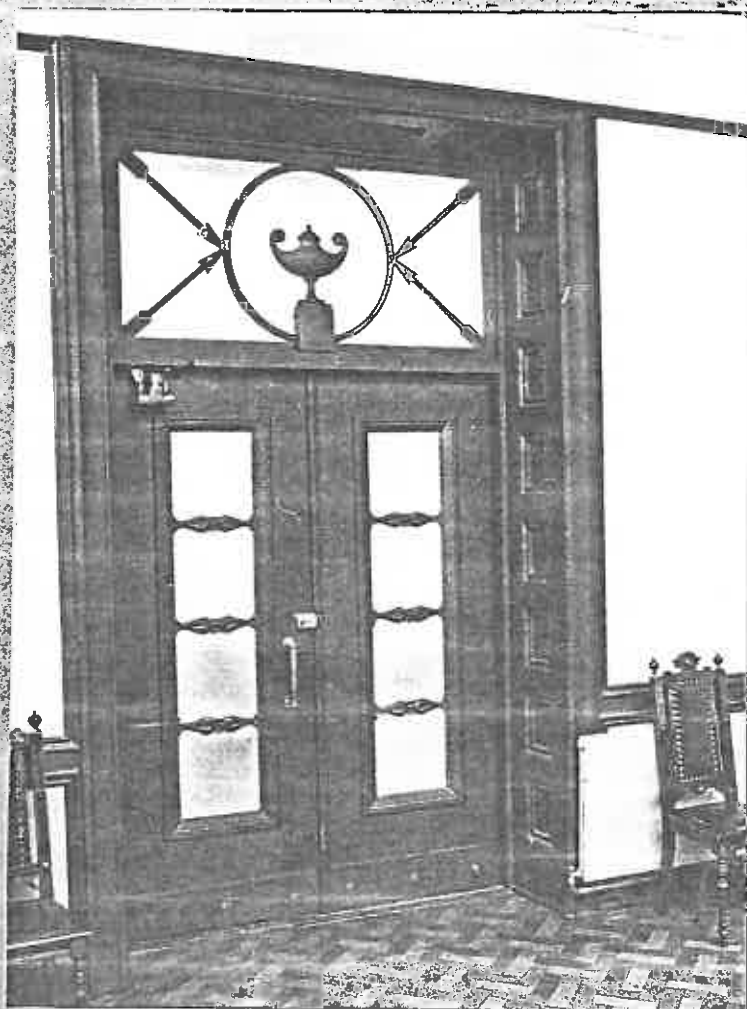
NÄKYMÄ SEURAHUONEEN KATTOTASANTEELLE
1920-LUVUN LOPULLA. TASANNE TOIMI NÄ-
KÖALAPIKANA JA PARINA KESÄNÄ MYÖS UL-
KOILMAKAHVILANA. (FOTO: HANNES KUKKONEN)

KAUPUNGINVALTUUSTON ISTUNTOSALI. ENTISEN PÄÄSISÄÄNKÄYNNIN
OVIEN KOHDALLE TEHDYT IKKUNAT JA NIIDEN EDESSÄ OLEVA PUHEEN-
JOHTAJAN PÖYTÄ. (FOTO: P.PÄIVÄRINNE 15.9.1972)

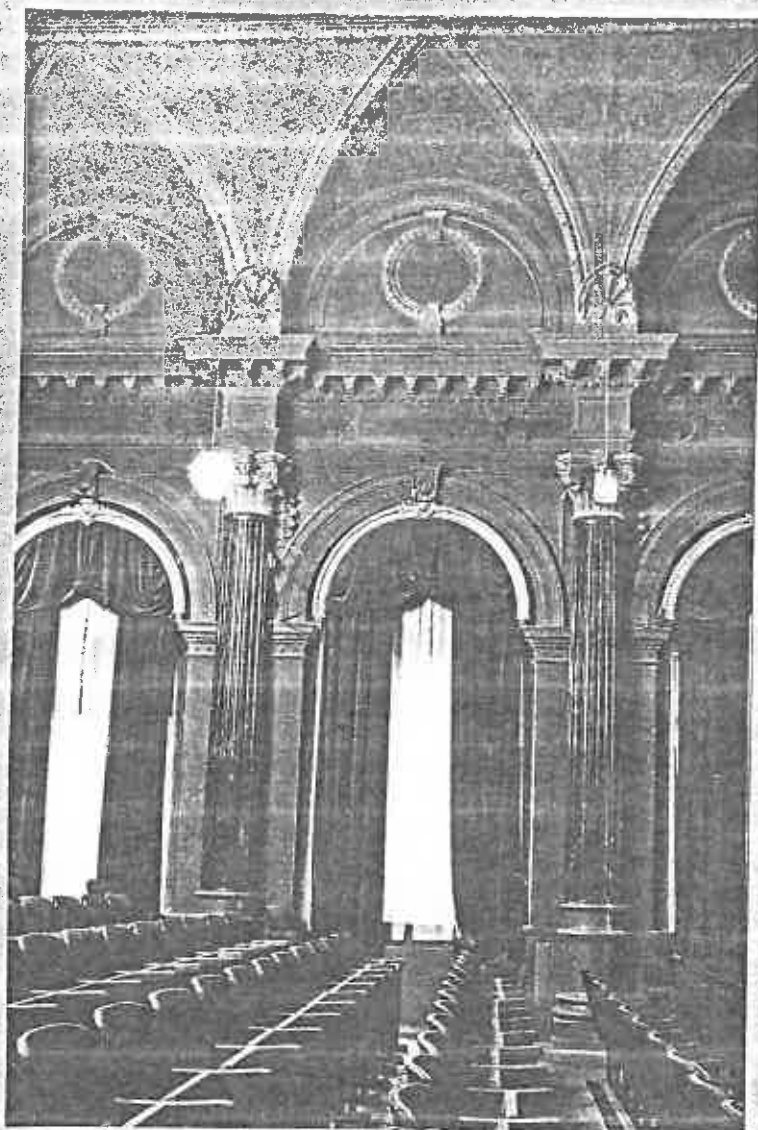
KAUPUNGINVALTUUSTON ISTUNTOSALI. TAUSTALLA YLEISÖLEHTERI.
(FOTO: P.PÄIVÄRINNE 15.9.1972)

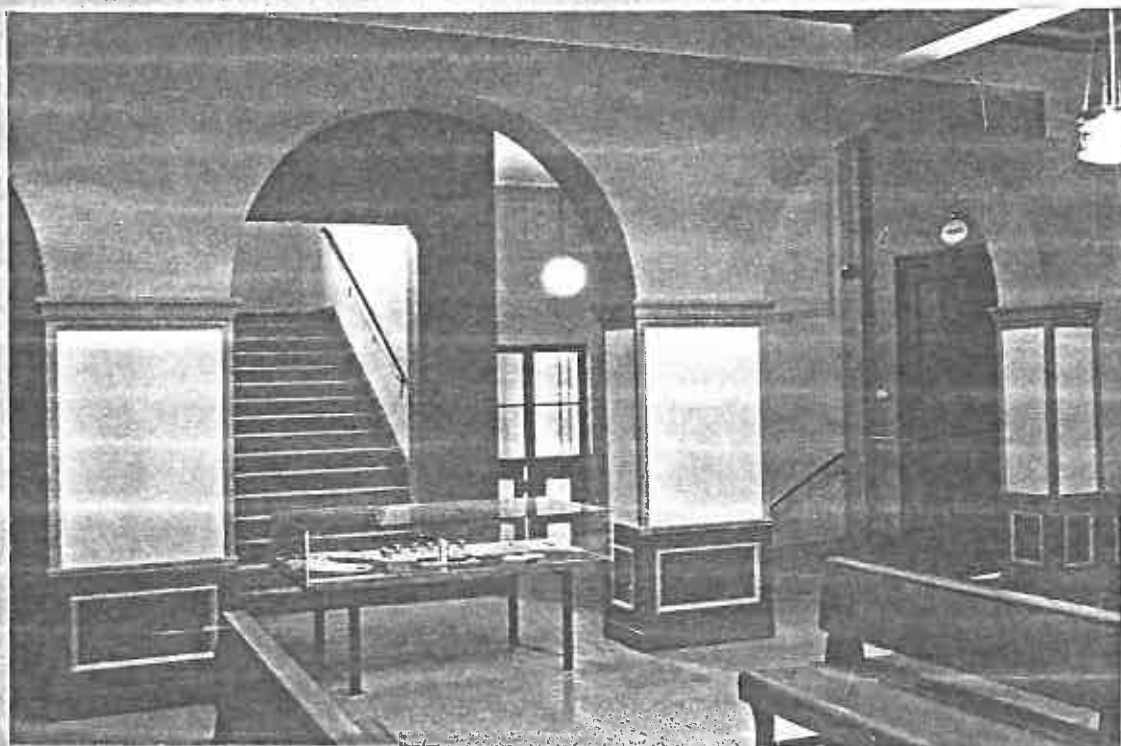
OULUN KAUPUNGIN RAHATOI-
MISTON OVI. OVEN PÄÄLLÄ
ON KORISTE, JOKA SYMBOLI-
SOI RAHAUURNAA. (FOTO:
P.PÄIVÄRINNE 15.9.1972)

OULUN KAUPUNGIN RAHATOI-
MISTO. (FOTO: P.PÄIVÄRIN-
NE 15.9.1972)

KAUPUNGINTALON JUHLASALI. KATTOMAALAU-
TEN VÄRIT OVAT AJAN PATINOIMAT. (FOTO:
P.PÄIVÄRINNE 15.9.1972)

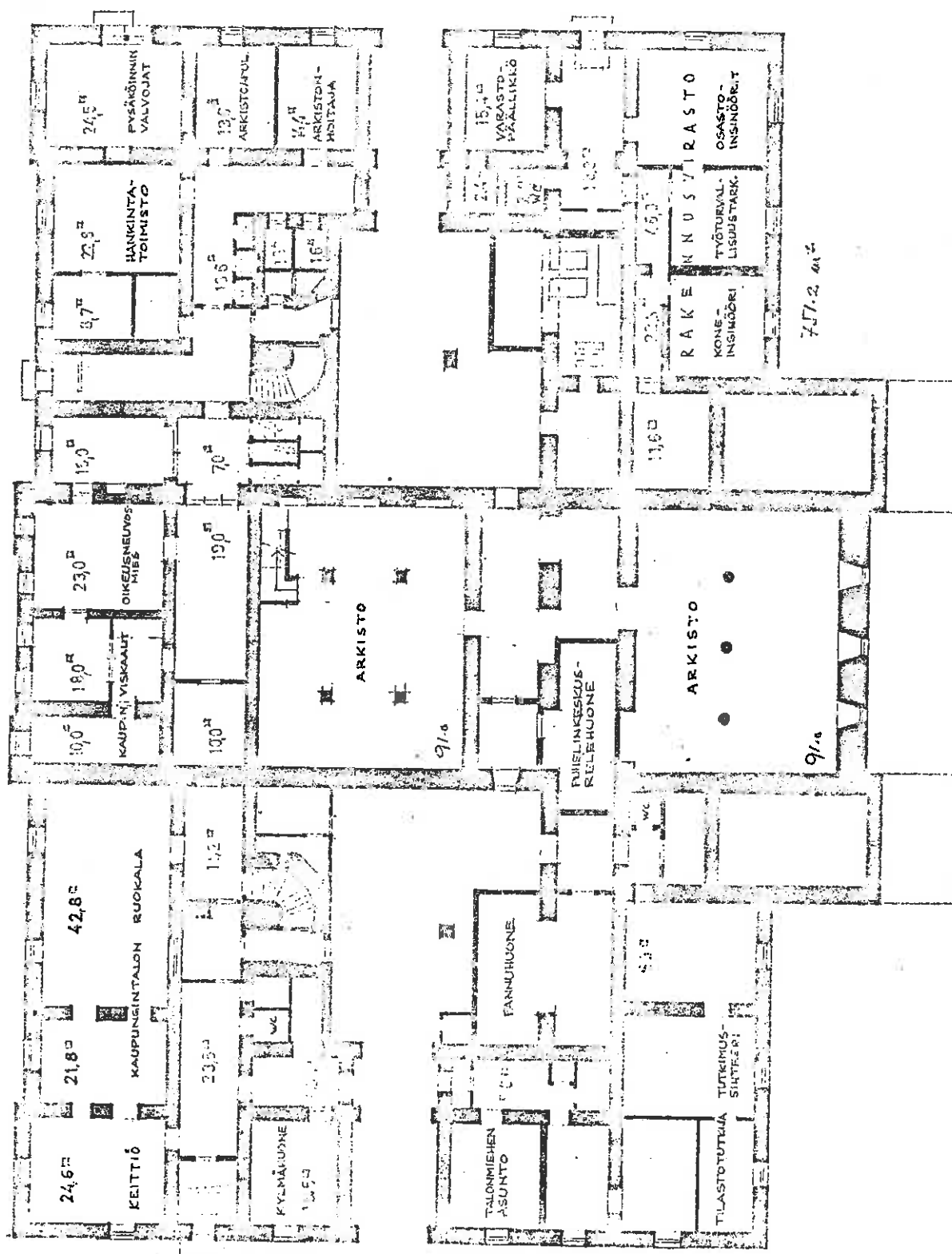
KAUPUNGINTALON I:N KERROKSEN ETEISHALLI. (FOTO: P. PÄIVÄRINNE 15.9.1972)

RAASTUVANOIKEUDEN ISTUNTOSALI. (FOTO: P. PÄIVÄRINNE 15.9.1972)

OULUN KAUPUNGINTALON PÄÄJULKISIVU KEVÄÄLLÄ 1972. (FOTO:
OULUN YLIOPISTON ARKKITEHTIOSASTON VALOKUVA-ARKISTO)

KAUPUNGINTALO

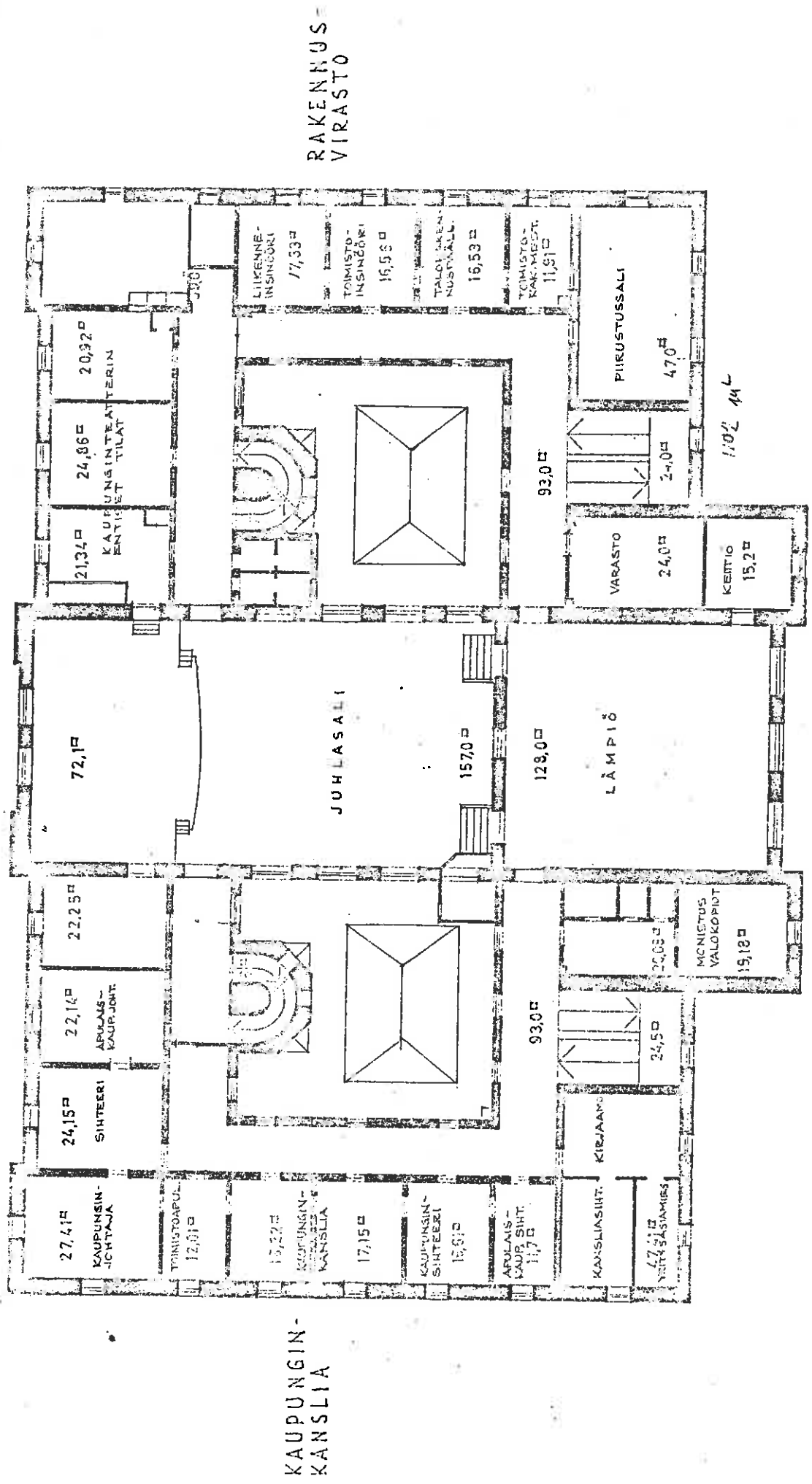
POHJAKERROS

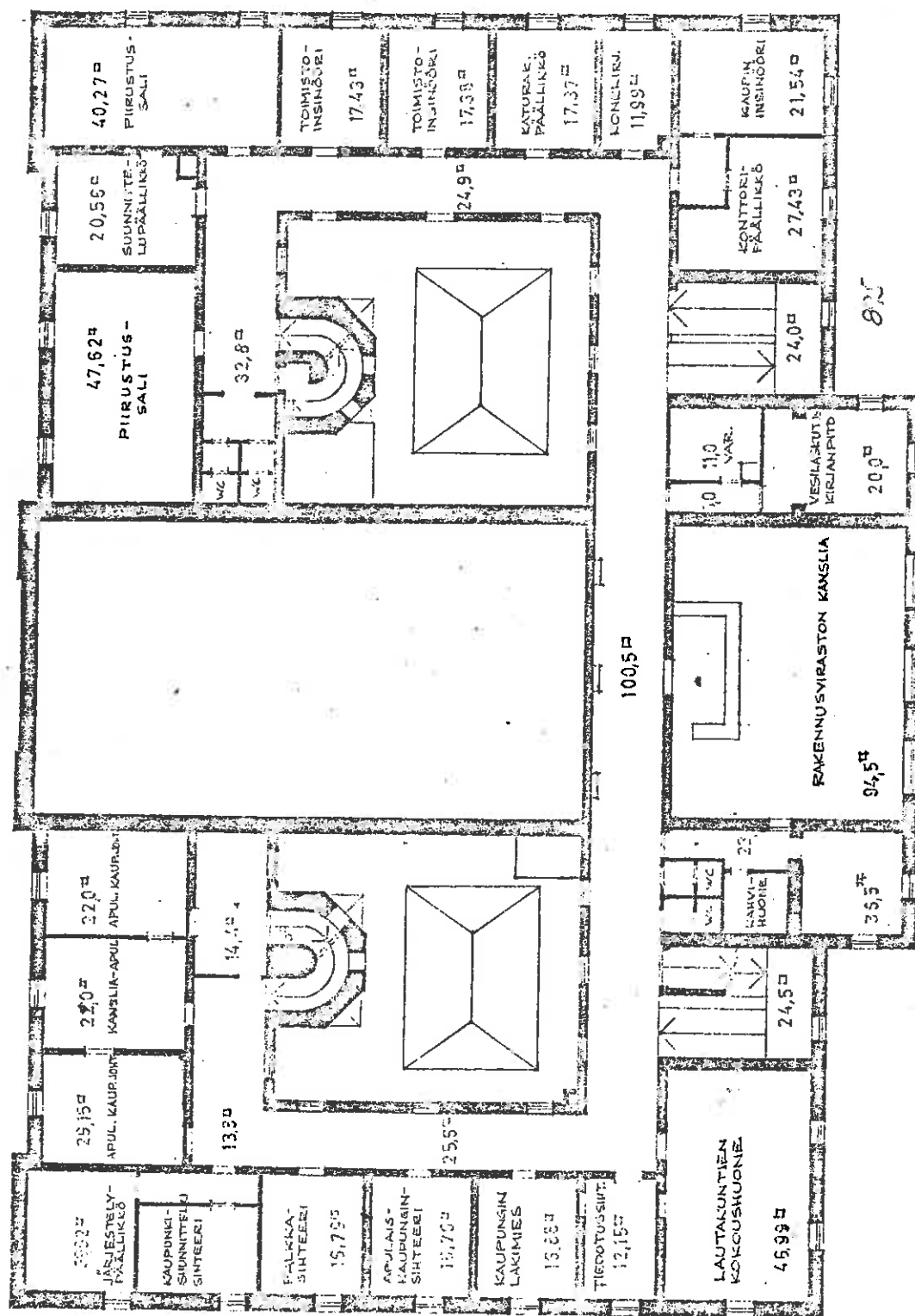
1-2505

57. 30.9.1972

RAHATOIMISTO

KAUPUNGIN-
KANSLIA

KAURUNGINTALO III KERROS 1:250 2.7.30.9.1972